

**Zonnepark Wijkersloot in
Wijk bij Duurstede -
Variant uitbreiding met 2,3 hectare
tot 15,4 hectare.
Ruimtelijke onderbouwing**

Opdrachtgever
Zonnepark Wijkersloot B.V.
Contactpersoon
de heer R. Berendts
Kenmerk
R068515aa.200DTFS.tvz
Versie
03_001
Datum
31 juli 2020
Auteur
T. (Thijs) van Zonsbeek BSc
M.I. (Meriël) Huizer MSc

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Situering planlocatie.....	5
1.3	Vigerend bestemmingsplan	6
1.4	Procedure projectafwijking	7
1.5	Leeswijzer	7
2	Planbeschrijving.....	8
2.1	Huidige situatie.....	8
2.2	Het project.....	9
3	Planologisch beleidskader	14
3.1	Rijksbeleid.....	14
3.1.1	Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (BARRO)	14
3.1.2	Besluit ruimtelijke ordening	15
3.2	Provinciaal beleid	16
3.2.1	Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 (Herijking 2016)	16
3.2.2	Provinciale Ruimtelijke Verordening, Provincie Utrecht 2013 (herijking 2016) ..	18
3.2.3	Energieagenda van Utrecht (2016-2019).....	21
3.2.4	Ontwerp Omgevingsvisie en – verordening.	21
3.2.5	Regionale Energiestrategie	22
3.3	Gemeentelijk beleid	23
3.3.1	Omgevingsvisie Kromme Rijngebied	23
3.3.2	Beleidsplan Milieu en duurzaamheid 2016-2020	23
3.3.3	Beleidskader zonnevelden Wijk bij Duurstede	23
3.3.4	Coalitieakkoord gemeente Wijk bij Duurstede 2018-2022	26
4	Milieuaspecten.....	27
4.1	Milieueffectrapportage	27
4.1.1	Algemeen	27
4.1.2	Beoordeling	27
4.1.3	Conclusie.....	27
4.2	Verkeer en parkeren	27
4.2.1	Algemeen	27
4.2.2	Beoordeling	28
4.2.3	Conclusie.....	28
4.3	Luchtkwaliteit.....	28
4.3.1	Wettelijk kader.....	28
4.3.2	Beoordeling	28
4.3.3	Conclusie.....	28
4.4	Geluid.....	28
4.4.1	Wettelijk kader.....	28
4.4.2	Beoordeling	29
4.4.3	Conclusie.....	29

4.5	Externe veiligheid.....	29
4.5.1	Toetsingskader.....	29
4.5.2	Beoordeling.....	29
4.5.3	Conclusie.....	29
4.6	Bedrijven en milieuzonering.....	30
4.6.1	Algemeen.....	30
4.6.2	Beoordeling.....	30
4.6.3	Conclusie.....	31
4.7	Lichtreflectie.....	31
4.7.1	Beoordeling.....	31
4.7.2	Conclusie.....	31
4.8	Water.....	31
4.8.1	Beleidskader.....	31
4.8.2	Beoordeling.....	32
4.8.3	Conclusie.....	34
4.9	Ecologie.....	34
4.9.1	Wettelijk kader.....	34
4.9.2	Beoordeling.....	35
4.9.3	Conclusie.....	36
4.10	Archeologie en cultuurhistorie.....	36
4.10.1	Algemeen.....	36
4.10.2	Beoordeling archeologie.....	37
4.10.3	Beoordeling cultuurhistorie.....	39
4.10.4	Conclusie.....	40
4.11	Bodem.....	40
4.11.1	Algemeen.....	40
4.11.2	Beoordeling.....	40
4.11.3	Conclusie.....	41
5	Uitvoerbaarheid.....	42
5.1	Algemeen.....	42
5.2	Economische uitvoerbaarheid.....	42
5.2.1	Financiële uitvoerbaarheid.....	42
5.2.2	Planschade.....	42
5.3	Maatschappelijke uitvoerbaarheid.....	42
5.3.1	Overleg.....	42
5.3.2	Plan(vormings)proces.....	43
5.3.3	Betrokkenheid omwonenden en andere belanghebbenden.....	43
6	Conclusie.....	44

Bijlagen

Bijlage I	Besluit op principeverzoek
Bijlage II	Landschappelijk inrichtingsplan
Bijlage III	Beheerplan
Bijlage IV	Verklaringen vitaliteit melkveebedrijf
Bijlage V	Verklaring landeigenaren instemming zonnepanelen op eigendom
Bijlage VI	Beantwoording checklist Veiligheidsregio Zonnepark Wijkersloot
Bijlage VII	Technische situatietekening
Bijlage VIII	Natuurtoets
Bijlage IX	Inventariserend archeologisch onderzoek
Bijlage X	Memo Participatieproces

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Zonnepark Wijkersloot B.V is voornemens Zonnepark Wijkersloot te realiseren in het buitengebied van de gemeente Wijk bij Duurstede. Tussen de Wijkersloot, Hoeksedijk en Kanaal Noord willen de grondeigenaren op verschillende percelen een zonnepark realiseren met een maatschappelijke en natuurlijke meerwaarde. De zonnepanelen maken het mogelijk dat er door middel van een landschappelijke inpassing nieuwe natuur kan worden gerealiseerd, waarbij er ook nieuwe recreatiemogelijkheden ontstaan. Van de totale oppervlakte van het plangebied van 25,76 hectare wordt 15,4 hectare in de nieuwe inrichting bestemd voor zonnepanelen, 7,52 hectare wordt ingericht als nieuwe natuur en 2,84 hectare wordt als groenstroken ingericht.

Op 31 januari 2020 heeft Zonnepark Wijkersloot B.V. een principeverzoek bij de gemeente ingediend voor de realisatie van het zonnepark. Op 14 april 2020 heeft het college van Wijk bij Duurstede besloten om onder voorwaarden in te stemmen met het principeverzoek en in te stemmen met een zonnepark van maximaal 13,1 hectare (in plaats van 15,4 hectare). Voor het besluit van het college van B&W wordt verwezen naar bijlage I.

In een later stadium heeft de gemeente aangegeven toch in principe open te staan voor een aanvraag van 15,4 hectare. Om altijd te kunnen voldoen aan het gestelde in het principebesluit van het college van 14 april 2020 heeft Zonnepark Wijkersloot BV hierop besloten twee vergunningsaanvragen in te dienen. Een aanvraag voor 13,1 hectare en een voor een uitbreiding met nog eens 2,3 hectare.

Onderhavige ruimtelijke onderbouwing heeft betrekking op de tweede fase en voorziet in de uitbreiding van 2,3 hectare tot een Zonnepark met in totaal 15,4 hectare met zonnepanelen. Het heeft de voorkeur van de initiatiefnemers om het volledige zonnepark (13,1 en 2,3 hectare) in 1 bouwstroom te realiseren. De 2,3 hectare worden alleen gerealiseerd als ook de 13,1 hectare is vergund.

Zonnepark Wijkersloot is een initiatief van vier agrarische landeigenaren in samenwerking met de Blue Bear Group. De vier landeigenaren willen samen op hun eigen grond een bijdrage leveren aan de energietransitie door een zonnepark op hun veldkavels te realiseren. De huiskavels blijven de agrariërs gebruiken voor hun agrarische activiteiten.

1.2 Situering planlocatie

Het totale plangebied (25,76 hectare) ligt ten noorden van het Amsterdam-Rijnkanaal en in het westen van de gemeente Wijk bij Duurstede. Het gebied bestaat uit agrarische gronden. De ontwikkeling vindt plaats op meerdere percelen. Het gaat om de percelen kadastraal bekend als gemeente Wijk bij Duurstede F2, F6, F931 en F738. In onderstaande figuren is de ligging van het plangebied weergegeven.

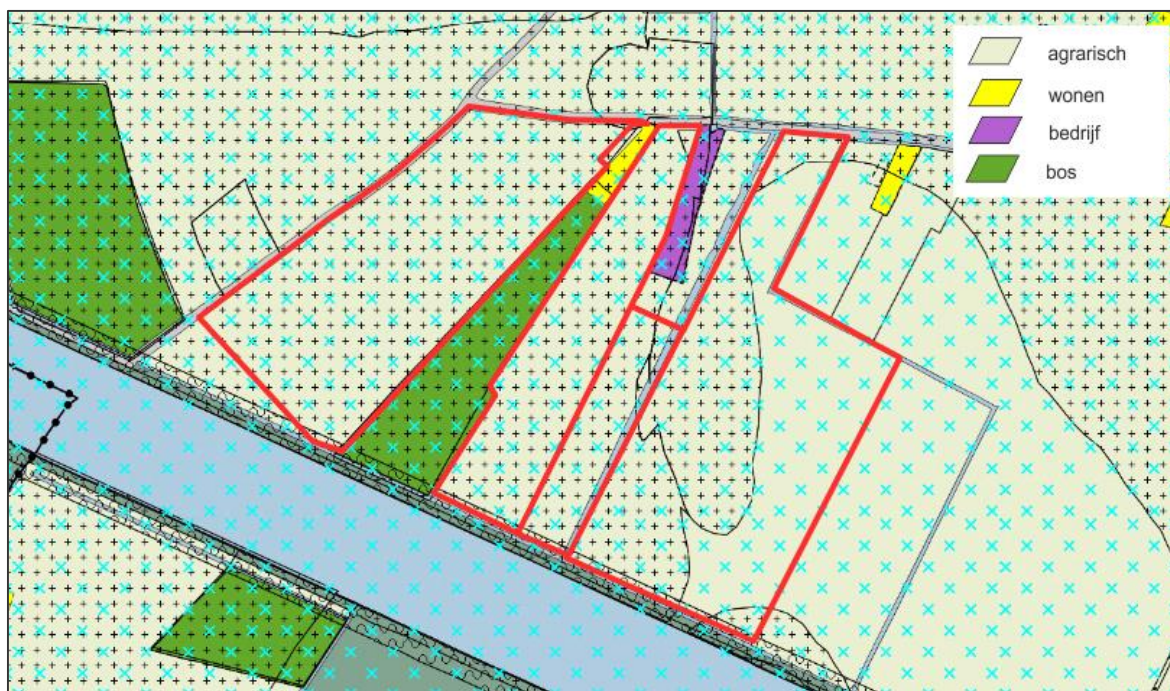


Figuur 1.1

Ligging gebieden (rood omkaderd) Bron luchtfoto, Cyclomedia 2018

1.3 Vigerend bestemmingsplan

Ter plaatse van het plangebied vigeert het bestemmingsplan 'Buitengebied 2015' (vastgesteld op 9 maart 2016). De gronden waarop het zonnepark geprojecteerd is hebben de enkelbestemming 'Agrarisch'. Deze gronden zijn bestemd voor agrarisch gebruik; grondgebonden agrarische bedrijven, niet zijnde een veehouderij; statische opslag als nevenactiviteit bij het agrarisch bedrijf; voorlichting en educatie gerelateerd aan landbouw; natuur en/of landschap; detailhandel; extensief recreatief medegebruik; bedrijfswoningen; aan huis verbonden beroep en/of bedrijf; mantelzorg en nevenactiviteiten zoals aangegeven in de in het bestemmingsplan opgenomen Staat van nevenactiviteiten.



Figuur 1.2

Uitsnede bestemmingsplan 'Buitengebied 2015' met plangebied (rood omkaderd)

1.4 Procedure projectafwijking

Het beoogde bouwplan is in strijd met het bestemmingsplan. Zonneparken zijn niet toegestaan. Ook is er geen afwijkmogelijkheid in het bestemmingsplan opgenomen die de ontwikkeling mogelijk maakt.

Gelet op het bepaalde in artikel 2.10 lid 2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo), moet beoordeeld worden of vergunningverlening onder toepassing van artikel 2.12 van de Wabo mogelijk is. De gemeente Wijk bij Duurstede kan medewerking verlenen door toepassing van artikel 2.12, lid 1, onder a, onder 3 van de Wabo. Dit document, de ruimtelijke onderbouwing, maakt onderdeel uit van de aanvraag voor de omgevingsvergunning voor afwijken van het bestemmingsplan.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het te realiseren project. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 het ruimtelijk beleidskader op nationaal, provinciaal en lokaal niveau besproken. Hoofdstuk 4 gaat in op de relevante milieu- en omgevingsaspecten. Opgemerkt wordt dat de uitgevoerde onderzoeken, waarnaar wordt verwezen in hoofdstuk 4, in het kader van de realisatie van het Zonnepark Wijkersloot betrekking hebben op het volledige plangebied en dus zowel bruikbaar zijn voor de realisatie van 13,1 hectare zonnepanelen als de realisatie van de 2,3 hectare zonnepanelen. In hoofdstuk 5 wordt vervolgens ingegaan op de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan. Hoofdstuk 6 geeft de conclusies van deze ruimtelijke onderbouwing weer.

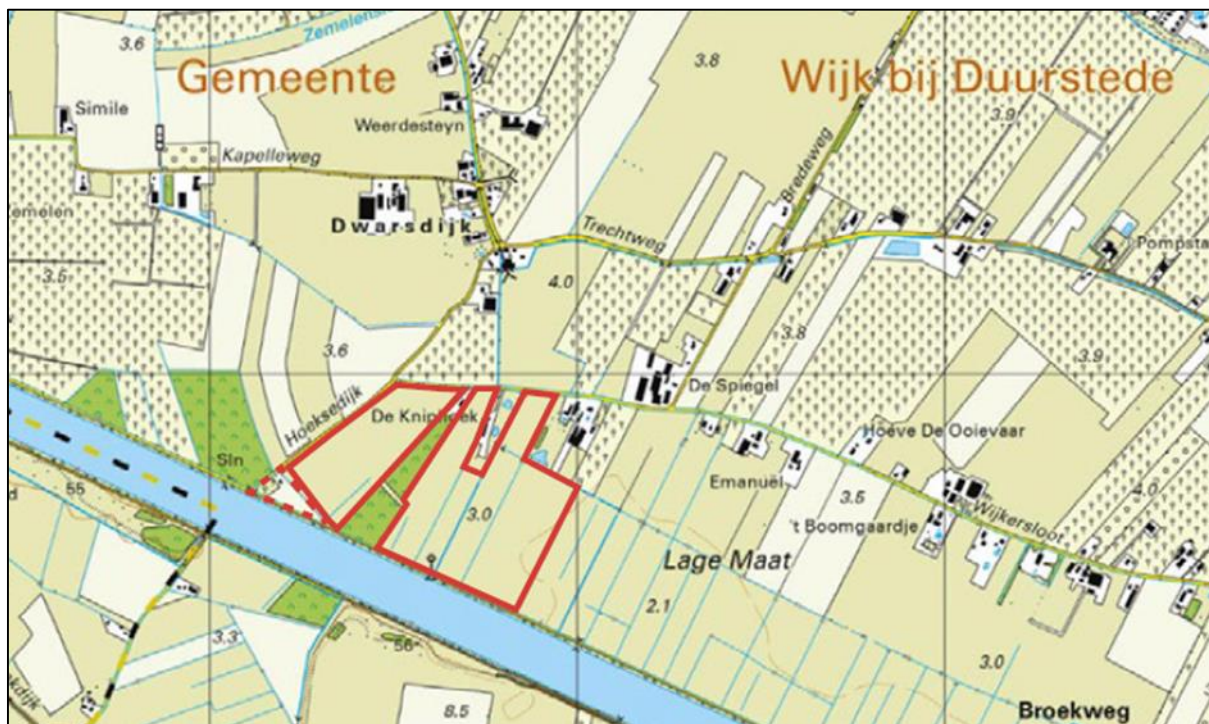
2 Planbeschrijving

2.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt ten noorden van het Amsterdam-Rijnkanaal in de gemeente Wijk bij Duurstede. Het totale plangebied heeft een oppervlakte van circa 25,76 hectare en bestaat uit twee delen (4 kadastrale percelen). In de gewenste eindsituatie wordt 15,4 hectare in de nieuwe inrichting bestemd voor zonnepanelen, 7,52 hectare wordt ingericht als nieuwe natuur en 2,84 hectare wordt als groenstroken ingericht. In de eerste fase wordt 13,1 hectare bestemd voor zonnepanelen.

Aan de noord – westzijde wordt het plangebied begrensd door de Hoeksedijk en aan de noordzijde wordt het plangebied deels begrensd door de Wijkersloot. In het ‘midden’ van het plangebied is een bosperceel gelegen dat onderdeel uitmaakt van het Natuur Netwerk Nederland. Het bosperceel maakt geen onderdeel uit van het plangebied. Aan de noordzijde bevinden zich verder een drietal (bedrijfs) woningen te weten; Wijkersloot 33, 31 en 29. Tot slot wordt het plangebied aan de westzijde begrenst door agrarische percelen.

Het zonnepark is geprojecteerd op agrarische gronden die nu met name worden gebruikt voor landbouwdoeleinden. Het betreffen een aantal veldkavels van de initiatiefnemers. In het plangebied zijn verschillende sloten aanwezig.

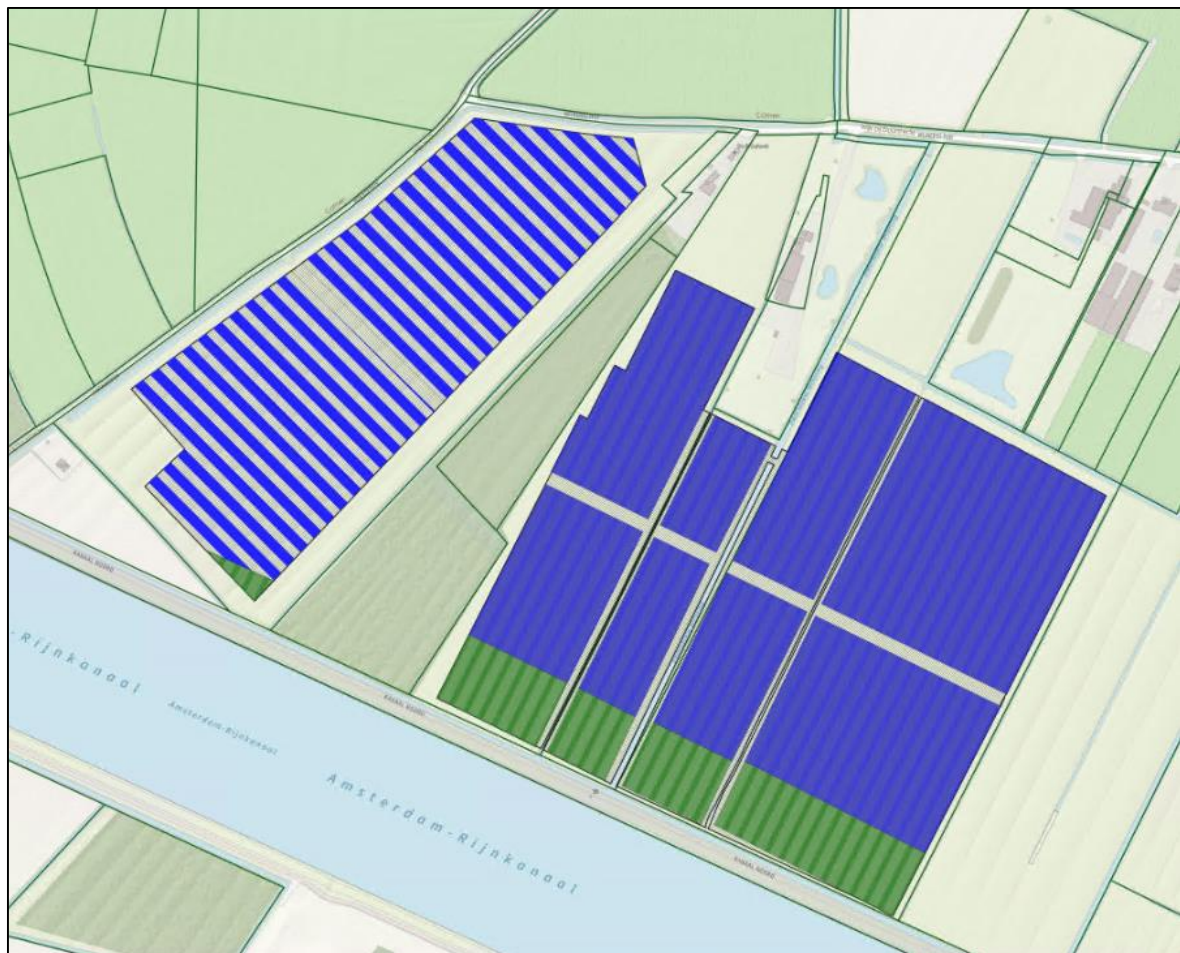


Figuur 2.1

Ligging van het plangebied (rood omkaderd) weergegeven op de topografische kaart

2.2 Het project

Het voornemen is om in het plangebied een zonnepark te realiseren met een maatschappelijke en natuurlijke meerwaarde. Uitgangspunt is dat het bestaande landschap niet alleen wordt gerespecteerd, maar dat er een kwaliteitsverbetering optreedt door integratie van nieuwe natuur en recreatiemogelijkheden. Om deze kwaliteitsverbetering te kunnen realiseren is er door het bureau B4O Landschapsarchitectuur Stedenbouw Recreatieontwikkeling een landschappelijk inrichtingsplan en beheerplan opgesteld. Voor het landschappelijk inrichtingsplan wordt verwezen naar bijlage II en voor het beheerplan naar bijlage III. Zowel het landschappelijk inrichtingsplan als het beheerplan zijn opgesteld voor de realisatie van 13.1 hectare als voor de uitbreiding met 2.3 hectare tot in totaal 15.4 hectare. Onderhavige onderbouwing heeft zoals aangegeven betrekking op de uitbreiding met 2,3 hectare. In onderstaande figuur is ter verduidelijking de fasering aangegeven.



Figuur 2.2.

Overzicht fasering zonnepark Wijkersloot (blauw = 13,1 hectare, groen = 2,3 hectare)

In het ontwerp van het Zonnepark Wijkersloot is er onder meer rekening gehouden met omliggende bebossing en dat bestaande sloten behouden blijven. De panelen worden vanaf de omliggende wegen voor het grootste deel uit het zicht onttrokken. Vanuit de pluktuin en het wandelpad zijn de zonnenvelden juist wel goed zichtbaar, er mag gezien worden dat de gemeente Wijk bij Duurstede zich inzet voor duurzame energie. Vanaf deze plek blijft het vrije zicht behouden.

Opstelling van de zonnepanelen

Voor de situering van de panelen staan er een paar uitgangspunten centraal. Ten eerste is er bij de situering van de panelen rekening gehouden met de cultuurhistorische verkavelingsstructuur. In het plaatsen van de panelen wordt aangesloten op de structuurlijnen van de oorspronkelijke verkavelingsassen. Alle zonnepanelen zijn 1,50 m. hoog. De exacte invulling van de panelen is tot stand gekomen in overleg met de direct omwonenden. Er wordt uitgegaan van een hellingshoek van de panelen van 10 graden. Aan de westzijde van het bos wordt uitgegaan van een zuidwestopstelling. Aan de oostzijde van het bos wordt uitgegaan van een oostwest opstelling. In het terrein zijn enkele onderhoudspaden vrijgehouden. Vanwege ecologisch redenen (jaaggelegenheid buizerd en steenuil) is er voor de breedte van deze paden meer ruimte gereserveerd dan technisch noodzakelijk. Zoals bij bijna alle zonneparken wordt er gebruik gemaakt van decentrale omvormers welke gekoppeld worden in meerdere kleine sub-transformatoren.

Begrenzing van het zonnepark

De begrenzing van het panelenveld komt voort uit een aantal randvoorwaarden. Ten eerste is rekening gehouden met de bestaande kavelgrenzen en aanwezige sloten. Daarnaast liggen rondom de locatie bestaande bebossing. Ook is rekening gehouden met het zicht van aanwezige bebouwing op de locatie. Met deze kaders wordt rekening gehouden.

Zowel aan de west- als de oostzijde van het aanwezige bos worden ruime zones vrij gehouden. Deze ruimte wordt gebruikt voor de realisatie van een natuurlijke laag opgaande zone met struweelbeplanting en enkele poelen. Dit zorgt voor een landschappelijke overgang naar het bos. In verband met schaduwwerking van het bos is deze zone aan de westzijde nog wat ruimer dan aan de oostzijde van het bosperceel.

Rondom alle randen, bij de houtsingel en bij sommige watergangen is een vrije strook van 5 meter te vinden. In het kader van de beveiliging wordt (op delen) het panelenveld afgesloten door een transparant hekwerk aan de buitenrand waar eventuele kleine fauna het hekwerk kan passeren. Langs de rand van de Wijkersloot aan de westkant van het bos tussen nr. 33 en de Hoeksedijk komen robuuste houtsingels, bestaande uit streekeigen heester- en rozensoorten. Er is geen toepassing van meidoorns. De houtsingels worden 3 à 4 meter hoog en zijn voldoende breed zodat ook in de winter zonder blad het zicht op de panelen wordt ontnomen. Dit sluit wat betreft de vegetatie fraai aan op het bestaande bos. De panelen zijn niet zichtbaar, waardoor het bos-gevoel versterkt wordt. Het landelijke karakter van de Wijkersloot blijft bewaard. Hiervoor is reeds afstemming geweest met omwonenden, de landschapscoördinator en Mooisticht.

Voor onderhoudspaden en langs randen wordt ingezet op de ontwikkeling van nieuwe natuur in de vorm van kruidenrijk gras. Aan de zuidkant tegen een bestaande bijzondere fruitboomgaard komt

er een openbare pluktuin. De initiatiefnemer van de bestaande fruitboomgaard heeft ook verschillende toekomstplannen waarmee aansluiting kan worden gemaakt bij de realisatie van het zonnepark. Aan de noord- en zuidzijde komt er op verschillende plekken een haag van 1,6 m. hoog.

Trafostations

Binnen het park komen er verschillende transformatorstations, dat zijn kleine gebouwtjes (ca. 2,7x3,3m. en 2,5m. hoog) met daarin de koppeling die vervolgens naar het inkoopstation leidt waar vandaan de elektriciteit op het openbare netwerk gebracht wordt. Voor deze 'units' wordt uitgegaan van een uitstraling die passend is bij de omgeving. Qua materialisering kan worden gekozen voor hout en of deels met begroeiing van (klim)beplanting. De gebouwtjes moeten eenvoudig en snel bereikbaar zijn voor de beheerder.

Ondergrond

Het maaiveld rondom de panelen krijgt een groene inrichting in de vorm van een kruiden- en bloemenrijk grasland. Aan de westzijde van het project worden schapen ingezet voor een natuurlijk begrazingsbeheer van het kruidenrijke gras binnen het terrein.

Bij ontmanteling van het project, wordt er graan ingezaaid. Dat wordt na een seizoen (met het graan) geploegd. Door deze handelswijze en door de afwezigheid van pesticiden en mest gedurende de exploitatieperiode, wordt de ecologische waarde en structuur van deze grond na afloop van het project weer teruggebracht.

Educatieve en recreatieve functie

Aan de rand van het zonnepark komt langs de Hoeksedijk een openbaar toegankelijke pluktuin. Deze tuin wordt verbonden met de bestaande boomgaard aan de zuidkant van het plangebied, welke in eigendom is van de heer Den Hollander. Binnen de pluktuin komt een informatiebord over het zon- en natuurpark. Informatie voorziening kan ingaan over bijvoorbeeld de hoeveelheid opgewekte stroom. Dit vergroot de betrokkenheid bij het zonnepark en kan bovendien ook informatie geven over de ambities van de Wijk bij Duurstede op het gebied van duurzame energie

Bij de pluktuin wordt een kleine parkeerplaats (met halfverharding) gerealiseerd waar elektrische fietsen en een aantal auto's kunnen parkeren en opladen. Ook wordt er nabij de pluktuin een wandelpad gerealiseerd zodat de bezoeker door een deel van het Zonnepark en langs de nieuw aangelegde natuur kan wandelen. Tot slot worden er picknickbanken geplaatst.

Smaakmuseum

De bestaande fruitboomgaard welke is gelegen op het driehoekige perceel aan de zuidkant van het plangebied gaat in onze visie integraal aansluiten op het zonnepark. Op de plek van de bestaande gereedschapsschuur heeft de heer Den Hollander de wens voor het realiseren van een nieuw paviljoen. Dit zelfvoorzienende gebouw met beheerderswoning van ca. 20x7 meter moet ruimte bieden aan een kleinschalige theeschenkerij. Er wordt gedacht aan de realisatie van een 'aardewoning' die landschappelijk opgaat in de omgeving. De wens bestaat om bij het paviljoen mogelijkheden te bieden om in de zomer te picknicken aan lange tafels met lokale streekproducten. Het paviljoen voor een bijzonder streekeigen smaakmuseum wat informatie geeft over de honderden verschillende fruitrassen die hier reeds zijn geplant.

De planologische aanpassingen die noodzakelijk zijn voor de realisatie van het smaakmuseum volgen een separaat traject en worden door een andere initiatiefnemer aangevraagd.

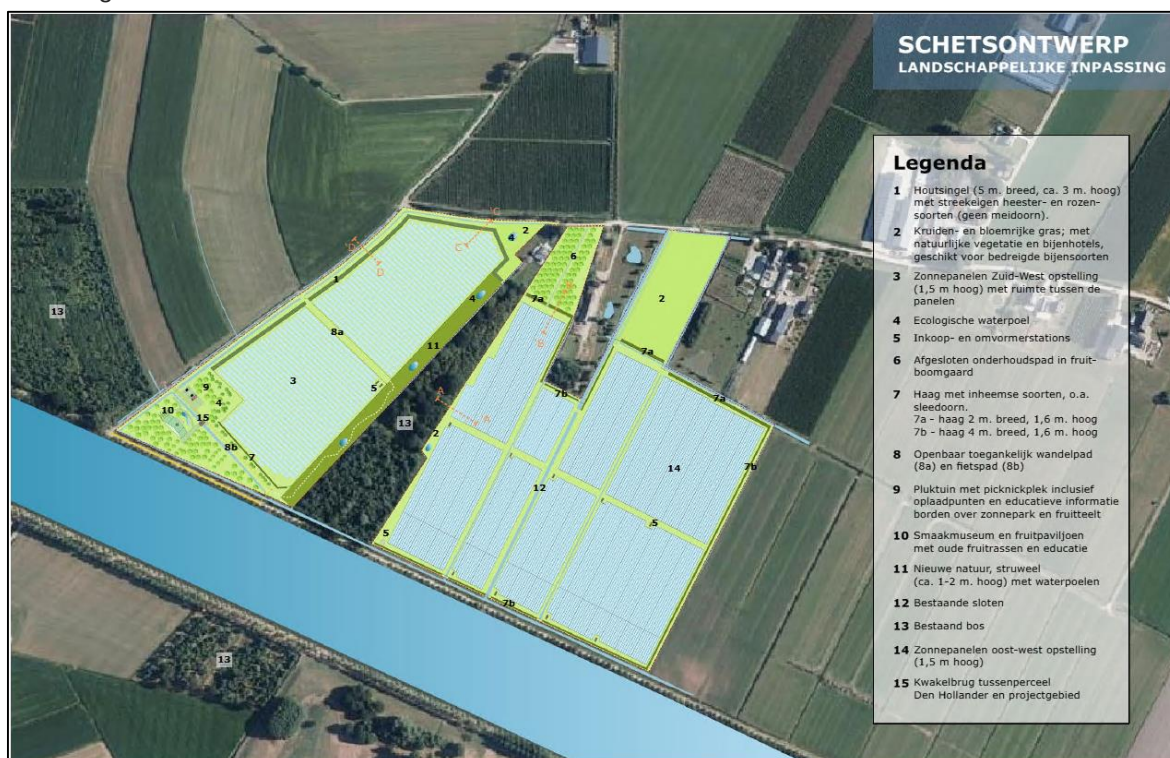
Natuur

Meer dan 20% van het landareaal wordt gebruikt voor versterking van de natuur. In overleg met de burens worden er tenminste vijf poelen, een hoogstamfruitboomgaard en diversen hagen en heggen aangelegd. De inrichting van de picknickplaats en randen van het Zonnepark worden gezamenlijk met de eigenaar van de bestaande fruitboomgaard ontworpen. Deze aanpassingen leiden tot een verbeterde leefomgeving voor de steenuil.

De volgende elementen vormen een integraal onderdeel van de realisatie van het zonnepark:

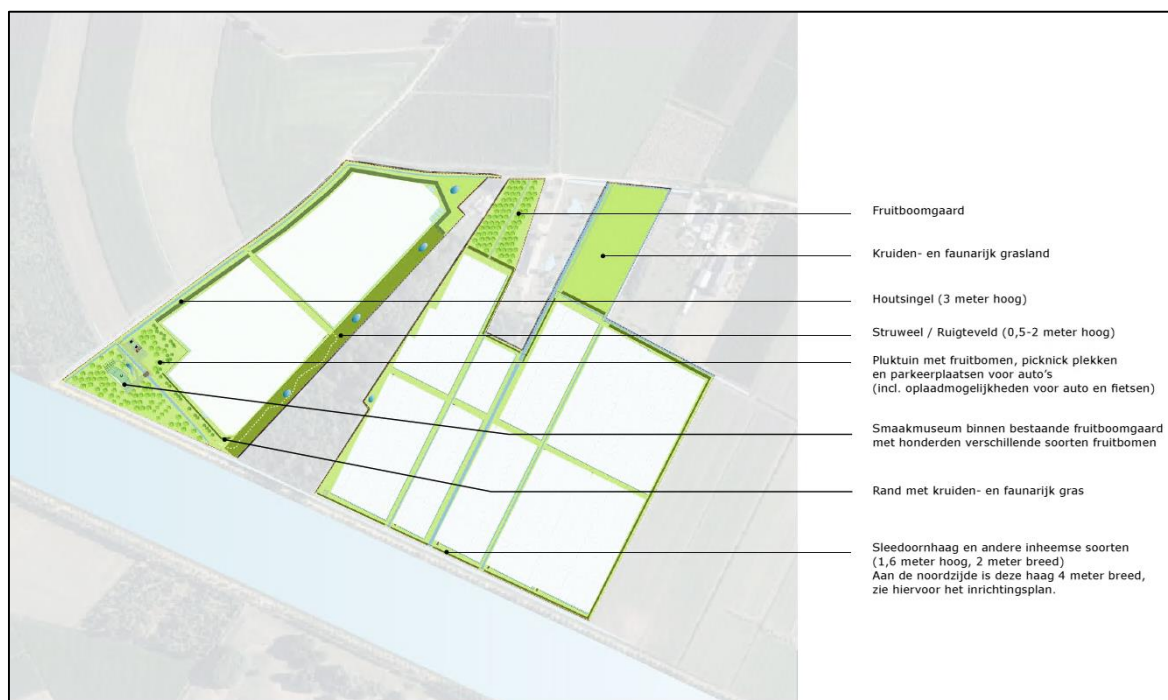
- brede paden die fourageermogelijkheden voor buizerd en steenuil bieden;
- vijf nieuw aan te leggen poelen (verschillend in grootte – met vlakke oeverranden);
- het aanbieden van palen en dergelijke als nieuwe zitposten voor buizerd en steenuil;
- creëren van kruidenzomen;
- creëren van ruigten;
- creëren van overhoeken ('rommelhoekjes');
- creëren van struwelen;
- creëren van takkenrillen, houtstapels, composthoppen en mesthoppen;
- creëren van kortgrazige percelen, zoals schapenweitjes;
- aanplanten van struiken en bomen die noten of vruchten dragen;

Soorten die oorspronkelijk in het gebied voorkomen worden gebruikt om de natuurwaarden te versterken. Voor heggen en afscheidingen wordt gebruikt gemaakt van sleedoorn en andere streekeigen soorten.



Figuur 2.3

Schetsontwerp Landschappelijke inpassing



Figuur 2.4

Overzicht van de nieuw aan te planten onderdelen

Burgerinitiatief en samenwerking met de EWEC.

Zonnepark Wijkersloot is een initiatief van vier agrarische landeigenaren in samenwerking met de Blue Bear Group. De vier landeigenaren willen samen op hun eigen grond een bijdrage leveren aan de energietransitie door een zonnepark op hun veldkavels te realiseren. Twee van de vier landeigenaren hebben zelf nog een actief melkveebedrijf en deze agrariërs blijven hun huiskavel gebruiken voor hun agrarische activiteiten. De betreffende agrariërs beschikken ook na realisatie van het Zonnepark nog over voldoende land om in eigen ruwvoer te kunnen voorzien en mest uit te kunnen rijden. In een tweetal brieven (Verklaring vitaliteit melkveebedrijf Nico Mocking en Verklaring vitaliteit melkveebedrijf Hans van Rooijen) hebben de agrariërs dit nader toegelicht. Voor deze verklaringen wordt verwezen naar bijlage IV. Er kan voldaan worden aan een veebezetting van maximaal 2,5 Grootvee-eenheden per hectare. Ter verduidelijking er zijn slechts twee verklaring omdat twee van de agrariërs (gebroeders Spelt) hun gronden, waarop het zonnepark gerealiseerd wordt, op dit moment zelf al niet meer gebruiken maar verhuurd hebben aan één van de twee deelnemende melkveebedrijven (Mocking).

Tot slot is in bijlage V voor de volledigheid een verklaring opgenomen waaruit blijkt dat de landeigenaren ook daadwerkelijk akkoord zijn met de realisatie van zonnepanelen op hun land.

De landeigenaren zijn voor 50% eigenaar van het project. Dit is in lijn met het gemeentelijk beleid dat stelt dat 50% open van een initiatief openstaat voor financiële participatie van burgers. Overige burgers van de gemeente Wijk bij Duurstede kunnen ook financieel participeren. Hiervoor is de samenwerking met de EigenWijkse Energie Coöperatie UA (oftewel EWEC) gezocht en gevonden. EWEC is de lokale energievoopoperatie voor Cothen, Langbroek en Wijk bij Duurstede. EWEC heeft als missie om als collectief 100 % duurzame energie lokaal te produceren en te leveren in eigen regio. Middels een obligatielening kunnen inwoners van de gemeente investeren in het Zonnepark.

3 Planologisch beleidskader

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (BARRO)

In het Barro is een aantal projecten die van rijksbelang zijn, opgenomen en met behulp van digitale kaartbestanden exact ingekaderd. Per project worden vervolgens regels gegeven waaraan bestemmingsplannen moeten voldoen.

In het Barro waren zes 'projecten' beschreven:

- Project Mainport ontwikkeling Rotterdam.
- Kustfundament.
- Grote rivieren.
- Waddenzee en Waddengebied.
- Defensie.
- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

Het Barro bepaalt onder meer dat bestemmingsplannen de doorvaart voor schepen niet mogen belemmeren als in het plan zich een vrijwaringzone van een rijksvaarweg bevindt. Verder staat eveneens in dit besluit dat bestemmingsplannen binnen reserveringsgebieden geen plannen mogen bevatten die uitbreidingen van het spoor belemmeren. Een bestemmingsplanwijziging mag ook geen belemmering bevatten voor het gebruik en geschikt maken van elektriciteitsproductie-installaties, kernenergiecentrales, hoogspanningsverbindingen, buisleidingen, de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), primaire waterkeringen (buiten het kustgebied) en het IJsselmeergebied.

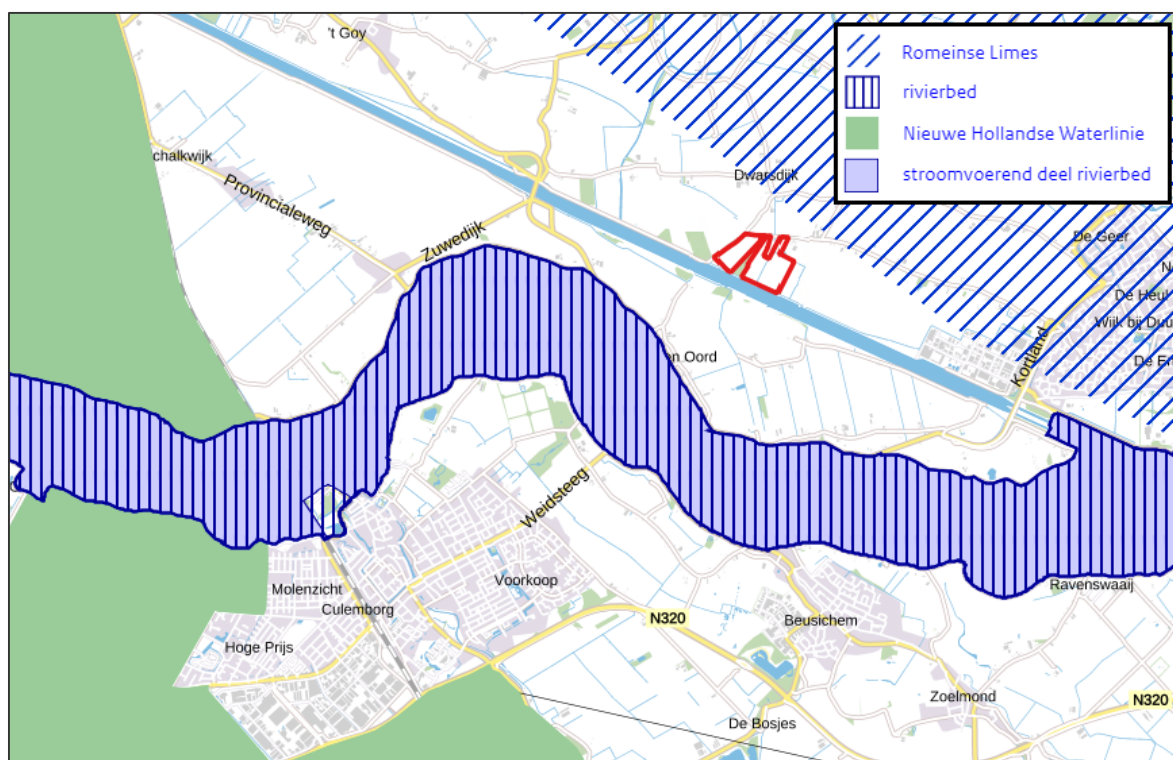
Naast het Barro is er ook de Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Rarro). In het Barro is bepaald dat bij ministeriële regeling verschillende militaire terreinen, gebieden, objecten en zones worden aangewezen, waar gemeenten bij de vaststelling van bestemmingsplannen rekening mee moeten houden. In de Rarro wordt daar uitvoering aan gegeven.

Toetsing

Het plangebied ligt niet in een gebied dat in het Barro is aangewezen. Opgemerkt wordt dat het plangebied wel in de nabijheid ligt van enkele Barro-gebieden, namelijk:

- 'Grote Rivieren'. Dit gebied ligt op 900 meter ten zuiden van het plangebied. Het betreft hier de rivier de Lek.
- 'Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde'. Het betreft hier de Romeinse Limes. Dit gebied ligt op circa 190 meter ten noorden van het plangebied.
- 'Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde'. Het betreft hier de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Dit gebied ligt op circa 5 kilometer ten westen van het plangebied.

Toetsing aan bovengenoemde Barro-gebieden is niet noodzakelijk.



Figuur 3.1

Uitsnede kaart van het Barro, met aanduiding plangebied (rood omkaderd).

3.1.2 Besluit ruimtelijke ordening

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is de Ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. De Ladder is als procesvereiste opgenomen in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Dat betekent dat overheden nieuwe stedelijke ontwikkelingen moeten motiveren met oog voor de onderliggende vraag in de regio, de beschikbare ruimte binnen het bestaande stedelijke gebied en een multimodale ontsluiting.

De definitie voor een stedelijke ontwikkeling (artikel 1.1.1, lid 1, Bro) luidt als volgt:

Stedelijke ontwikkeling: ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.

Het doel van de Ladder is zorgvuldig en duurzaam ruimtegebruik met oog voor de toekomstige ruimtebehoefte en ontwikkelingen in de omgeving. De Ladder geeft daarmee invulling aan het nationaal ruimtelijk belang gericht op een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij ruimtelijke besluiten. Dit belang staat beschreven in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte binnen een breder kader van een goed systeem van ruimtelijke ordening. Met de Ladder voor duurzame verstedelijking wordt een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten nagestreefd.

Toetsing

Zonneparken worden op basis van jurisprudentie niet als stedelijke ontwikkeling gezien. Een nadere toetsing aan de ladder voor duurzame verstedelijking is daarom niet nodig.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 (Herijking 2016)

In 2013 is de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie (PRS) van de provincie Utrecht vastgesteld. Elke vier jaar wordt de PRS opnieuw bekeken en eventueel aangepast. De eerste herijking is in juni 2015 begonnen en op 12 december 2016 vastgesteld. De Structuurvisie is opgesteld op basis van vier pijlers voor de ruimtelijk ontwikkeling: duurzame leefomgeving, beschermen kwaliteiten, vitale dorpen en steden en dynamisch landelijk gebied.

Duurzaamheid

Voor de realisatie van zonnevelden is met name de pijler 'duurzame leefomgeving' van belang, met de kanttekening dat er een grote samenhang is in de fysieke leefomgeving. Om een zorgvuldige ruimtelijke afweging te maken speelt bij elke ontwikkeling ruimtelijke kwaliteit een nadrukkelijke rol.

De provincie stimuleert het opwekken van duurzame energie: *“We stimuleren het gebruik van alle duurzame energiebronnen: windenergie, biomassa, (diepe) geothermie, warmte-koudeopslag, zonne-energie, waterkracht en benutten van restwarmte. We nodigen gemeenten uit om met initiatieven hiervoor te komen en zullen dit ondersteunen en faciliteren.”* (pagina 21 van de PRS).

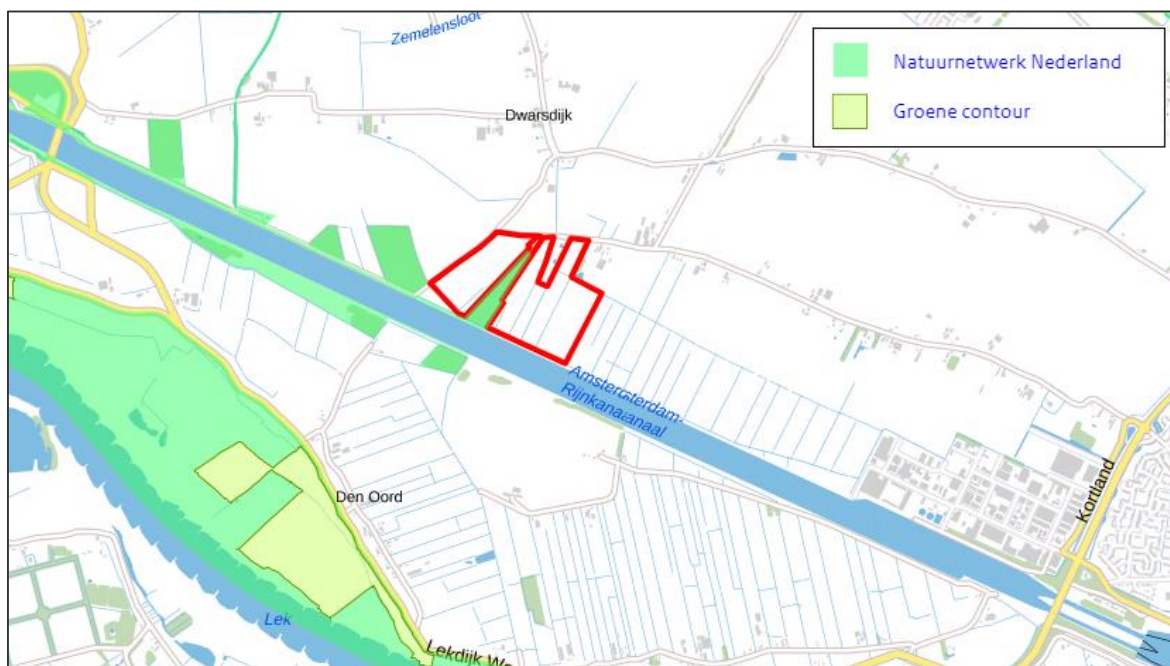
In de structuurvisie staat het volgende over zonne-energie: *“Voor zonne-energie hebben wij de voorkeur voor plaatsing op daken boven veldopstellingen. Voor zonne-energie in veldopstellingen zien wij primair kansen op niet-agrarische velden zoals pauzelandschappen (op termijn voor stedelijke functies beoogde percelen). Plaatsing tezamen of in plaats van agrarische functies sluiten wij niet uit. In landbouwkerngebieden blijft de landbouw het primaat hebben. Plaatsing in veldopstellingen kent een verscheidenheid aan opstellingsvarianten, zoals naast benodigd oppervlakte ook verscheidenheid in hoogtes, afscheidingen en realisatie van aanvullende bebouwing. Om maatwerk te kunnen leveren wijzen wij geen gebieden aan of af binnen de kaders zoals hiervoor geschetst. Dit vraagt per locatie een goede ruimtelijke onderbouwing. Bij plaatsing in veldopstellingen hechten wij aan aansluiting aan bestaande bebouwde omgeving of hoofd infrastructuur en passend bij de schaal van de bestaande bebouwde omgeving en landschap. Dit leidt tot een verschillende maatvoering in aansluiting op bedrijventerrein, grote stad, kleine kern of agrarisch bouwperceel.”* (pagina 41 van de PRS).

Toetsing

De provincie stimuleert het opwekken van duurzame energie, waaronder zonne-energie. Om maatwerk te kunnen leveren worden geen gebieden aan- of afgewezen voor plaatsing van zonne-energieopstellingen. Hierbij worden zonneparken op agrarische gronden niet uitgesloten. De realisatie het zonnepark Wijkersloot sluit aan bij de provinciale ambitie betreffende de opwekking van duurzame energie. Ten behoeve van het zonnepark is een landschappelijk inrichtingsplan en beheerplan opgesteld. In het ontwerp is rekening gehouden met de bestaande kwaliteiten van het gebied. Onderhavig plan past binnen het provinciaal beleid.

Natuur

Natuur vormt een belangrijke basis voor een aantrekkelijk, kwalitatief hoogwaardig landelijk gebied. De provincie Utrecht heeft, onder meer door de variatie in ondergrond, een diverse natuur met hoge biodiversiteit. Door verschillende oorzaken, zoals verstedelijking, verdroging en vermessing, maar ook klimaatverandering, staat deze biodiversiteit onder druk. De provincie spant zich in voor het in stand houden en waar mogelijk vergroten van de biodiversiteit. Zo zet de Provincie zich onder andere in voor de gebiedsbescherming via het Natuur Netwerk Nederland (NNN) inclusief de Natura 2000-gebieden. Daarnaast heeft de Provincie de Groene Contour 'aangewezen waarbinnen het mogelijk wordt gemaakt om nieuwe natuur te realiseren en ook zijn er Leefgebieden van beschermde soorten aangewezen.



Figuur 3.2

Uitsnede PRS kaart natuur met aanduiding plangebied (rood omkaderd).

Toetsing

Het plangebied ligt nabij een natuurgebied dat is aangewezen als NNN gebied. Het zonnepark wordt niet binnen het NNN gebied gerealiseerd. Het is mogelijk dat ook ontwikkelingen buiten het NNN van invloed zijn op het functioneren van het NNN. Daarbij denken wij aan ontwikkelingen die een versturende invloed hebben, of ontwikkelingen die leiden tot aanpassingen van het watersysteem in de buurt van een verdrogingsgevoelig natuurgebied. De Provincie vraagt de gemeenten als onderdeel van een goede ruimtelijke ordening bij ontwikkelingen in de nabijheid van het NNN te voorkomen dat deze een negatieve invloed hebben op het functioneren van het NNN.

In het kader van de realisatie van Zonnepark Wijkersloot is een natuurtoets uitgevoerd (Bureau Waardenburg, Natuurtoets aanleg Zonnepark Wijkersloot, Wijk bij Duurstede Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming en het Natuurnetwerk Nederland, 30 juli 2020). Hieruit blijkt dat met de voorziene ruimtelijke inpassing significant negatieve effecten op het NNN zijn uitgesloten.

3.2.2 Provinciale Ruimtelijke Verordening, Provincie Utrecht 2013 (herijking 2016)

De Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) is integraal met de PRS vastgesteld op 12 december 2016. De PRV stelt eisen aan bestemmingsplannen en andere planologische besluiten in Utrecht. In de PRV vertaalt de provincie de kaderstellende elementen uit de PRS in regels die van toepassing zijn op bestemmingsplannen. De verordening is daarbij een uitvoeringsinstrument om die provinciale belangen veilig te stellen. De planlocatie is in de PRV aangewezen als geschikte locatie voor de opwekking van duurzame energie.

In de PRV zijn een aantal regels relevant voor de ontwikkeling van Zonnepark Wijkersloot. Het meest relevant is artikelen 3.12.

Artikel 3.12 Duurzame energie, met uitzondering van windenergie

1. Als 'duurzame energie, met uitzondering van windenergie' wordt aangewezen het gebied waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML- bestand en is verbeeld op de kaart Duurzame energie.
2. Een ruimtelijk besluit voor gronden die zijn aangewezen als 'duurzame energie, met uitzondering van windenergie' kan bestemmingen en regels bevatten die de realisatie van ontwikkelingen op het gebied van duurzame energie toestaan, met uitzondering van windenergie, mits is voldaan aan de volgende voorwaarden:
 - a. bestaande omringende functies worden niet onevenredig aangetast of beperkt, en
 - b. voor bio-energie en zonne-energie geldt aanvullend dat vestiging in aansluiting op bestaande bebouwde agrarische bouwpercelen, hoofdinfrastructuur of stedelijke functies plaatsvindt, in overeenstemming met de schaal van de bebouwde omgeving, tenzij op een andere locatie een betere landschappelijke inpassing kan worden bereikt en
 - c. de ontwikkelingen niet leiden tot onevenredige aantasting van landschappelijke kernkwaliteiten, natuurwaarden en de cultuurhistorische waarden.
3. De toelichting op een ruimtelijk besluit voor gronden die zijn aangewezen als 'duurzame energie, met uitzondering van windenergie' bevat een ruimtelijke onderbouwing waaruit blijkt dat aan de genoemde voorwaarden is voldaan. Een beeldkwaliteitsparagraaf maakt onderdeel uit van de ruimtelijke onderbouwing.

Toetsing

Aan hetgeen onder lid 2 en 3 wordt gesteld wordt voldaan. In onderhavige ruimtelijke onderbouwing en het landschappelijk inrichtingsplan wordt verduidelijkt dat omringende functies niet worden aangetast of beperkt. Met de zonnevelden is aansluiting gezocht op bestaande verkaveling van het landschap. Ook is rekening gehouden met schaal van de bebouwde omgeving en is er gekozen voor een opstelling van maximaal 1,5 meter. Daarnaast is er aansluiting gezocht bij het bestaande bos en wordt de functie van het bos versterkt.

Verder is ook artikel 1.8 van de PRV relevant. Artikel 1.8 gaat over de bescherming van de kernkwaliteiten van het aldaar voorkomende landschap.

Artikel 1.8 Landschap

1. Als 'Landschap' wordt aangewezen de gebieden 'Eemland', 'Gelderse Vallei', 'Groene Hart', 'Rivierengebied' en 'Utrechtse Heuvelrug', waarvan de geo-metrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op de kaart Landschap.

2. Een ruimtelijk besluit voor gronden die zijn aangewezen als 'landschap' bevat bestemmingen en regels ter bescherming van de in het plangebied voorkomende kernkwaliteiten, zoals genoemd in de Bijlage Kernkwaliteiten landschap.
3. Een ruimtelijk besluit voor gronden die zijn aangewezen als 'landschap' bevat geen nieuwe bestemmingen en regels die leiden tot een onevenredige aantasting van de in het plangebied voorkomende kernkwaliteiten, zoals genoemd in de Bijlage Kernkwaliteiten landschap.
4. De toelichting op een ruimtelijk besluit voor gronden die zijn aangewezen als 'landschap' bevat een beschrijving van de in het plangebied voorkomende kernkwaliteiten en de wijze waarop met de bescherming van de kernkwaliteiten is omgegaan.

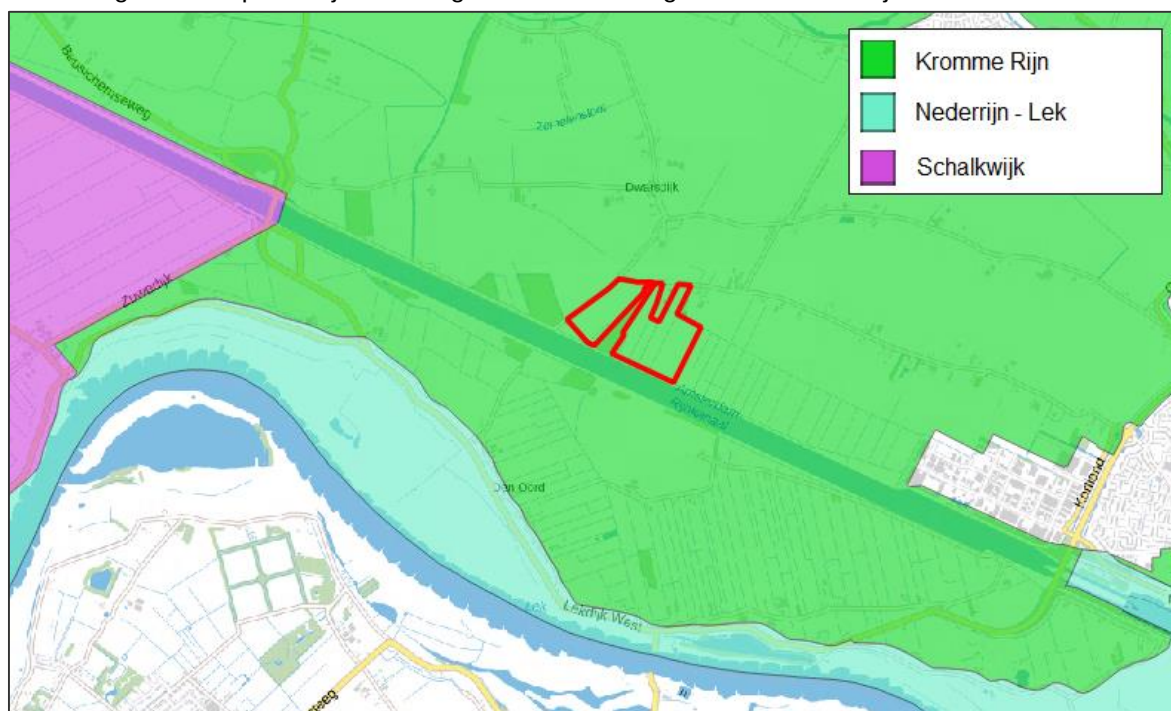
Toetsing

De planlocatie is aangewezen als het Rivierengebied. Voor het landschap Rivierengebied wil de Provincie de volgende kernkwaliteiten behouden:

- schaalcontrast van zeer open naar besloten;
- samenhangend stelsel van rivier - uiterwaard - oeverwal - kom;
- samenhangend stelsel van hoge stuwwal - flank - kwelzone - oeverwal – rivier;
- de Kromme Rijn als vesting en vestiging.

Deze kernkwaliteiten hebben in de verschillende deelgebieden van Rivierengebied verschillende accenten. Een uitgebreide beschrijving en handvatten voor het omgaan met de kernkwaliteiten is opgenomen in de Kwaliteitsgids voor de Utrechtse Landschappen. Het Rivierengebied is een landschap met een langgerekte opbouw. Het landschap kent vijf duidelijk verschillende deelgebieden, met elk een eigen centrale ruggengraat.

Het beoogde Zonnepark Wijkersloot ligt binnen het deelgebied Kromme Rijn.



Figuur 3.3

Uitsnede van GIS-viewer Provincie Utrecht behorende bij de Kwaliteitsgids Utrechtse Landschappen. De planlocatie (rood omkaderd) is gelegen binnen het deelgebied Kromme Rijn.

Volgens de Kwaliteitsgids is het Kromme Rijngebied *“in essentie een slingerend landschap met de Kromme Rijn en provinciale weg als belangrijkste hedendaagse lijnen, voerend langs dorpen, boomgaarden, weilanden en akkers, met een grote variatie aan dwarsrelaties. Bijzonder is dat de rivier en de belangrijkste weg zich in de loop der eeuwen diverse malen verlegd hebben, wat herkenbaar is aan diverse oude rivierlopen en oude wegen met bebouwingslinten”*.

De volgende kernkwaliteiten horen bij het Kromme Rijngebied:

1. De ruggengraat is een vlechtend systeem van provinciale wegen en Kromme Rijn;
2. Het landgebruik kenmerkt zich als een mozaïek van boomgaarden, weiden en akkers;
3. Dorpen hebben een kerk, molen en brink, vaak met een kasteel in de nabijheid;
4. Buiten de dorpen staat de meeste bebouwing op boerenerven, veelal in linten langs oude wegen;
5. Dwarsrelaties bestaan uit een combinatie van panorama's, verkaveling, coulissen en dwarswegen.

De locatie van het zonnepark ligt binnen stroomrug gebied met fruitgaarden. Het rivierengebied kenmerkt zich door lange grote lijnen en enkele haakse korte lijnen. Door met de landschappelijke inpassing rekening te houden met de historische verkavelingsrichting binnen het Kromme Rijn gebied, kan er aansluiting worden gemaakt met het bestaande landschap. De opstelling van de zonnepanelen sluiten aan op de structuurlijnen van de oorspronkelijke verkavelingsassen. De komst van een zonnepark hoeft daardoor het Kromme Rijn gebied niet aan te tasten, maar kan juist bijdragen aan het versterken van het bestaande cultuurlandschap. Het zonnepark kan goed inpasbaar zijn als er bij de landschappelijke inpassing een inpassing is van streekeigen houtsingels, hagen en nieuwe fruitbomen. Dit verhoogt de biodiversiteit en vergroot bestaande natuurwaarde. Aandachtspunt hierbij is de waardering voor de oorspronkelijke verkaveling. Op de locatie kan dit ook bijdragen aan het vergroten van het contrast met het open omliggende landschap. Dit sluit aan op ontwikkelingsprincipes zoals deze staan benoemd binnen de kwaliteitsgids van het Rivierenland.

De kernkwaliteiten van het deelgebied Kromme Rijn worden niet aangetast door de realisatie van een zonnepark. Er zijn geen belemmeringen voor het zonnepark vanuit de Kwaliteitsgids Utrechtse Landschappen.

Artikel 1.13 Overstroombaar gebied

Daarnaast is het van belang dat plangebied van het zonnepark is gelegen in 'Overstroombaar gebied'. De toelichting op een ruimtelijk besluit voor gronden die zijn aangewezen als 'Overstroombaar gebied' bevat een beschrijving van het door de gemeente te voeren beleid ter zake en de wijze waarop met het overstromingsrisico is omgegaan.

Toetsing

Dit plan betreft de realisatie van een zonnepark. In en rond het zonnepark verblijven niet permanent mensen, maar alleen heel af en toe (bij onderhoud). Daarnaast is de locatie vanaf een

toegangsweg goed te bereiken, waardoor bereikbaarheid en zelfredzaamheid bij calamiteiten verzekerd is. Extra maatregelen en/of voorzieningen zijn dan ook niet noodzakelijk.

3.2.3 Energieagenda van Utrecht (2016-2019)

De provincie Utrecht heeft in 2016 een Energieagenda opgesteld. In de Energieagenda is beschreven welke acties de provincie onderneemt om een bijdrage te leveren aan de doelstelling om in 2040 op het grondgebied van de provincie Utrecht net zoveel duurzame energie op te wekken als dat er verbruikt wordt.

Voor het aspect zonne-energie betekent deze doelstelling dat alleen zonnepanelen op daken niet toereikend zijn. De provincie ziet potentie in zonnevelden. Voor zonnevelden geldt:

‘Voor zonne-energie geldt als algemeen uitgangspunt dat wij de voorkeur hebben voor plaatsing op daken boven veldopstellingen. Er wordt wel ruimte geboden voor veldopstellingen zolang de bestaande omringende functies niet onevenredig worden aangetast of beperkt en de ontwikkelingen niet leiden tot onevenredige aantasting van landschappelijke kernkwaliteiten, natuurwaarden en de cultuurhistorische waarden. Ook zullen zonnevelden in aansluiting op bestaande bebouwde agrarische bouwpercelen of stedelijke functies moeten plaatsvinden, in overeenstemming met de schaal van de bebouwde omgeving’ (pagina 23).

Toetsing

Ten behoeve van het zonnepark is een landschapsplan opgesteld waarin aandacht wordt besteed aan de landschappelijke kernkwaliteiten, natuurwaarden en de cultuurhistorische waarden. Met de beoogde opstelling worden de bestaande omringende functies daarnaast niet onevenredig aangetast of beperkt.

3.2.4 Ontwerp Omgevingsvisie en – verordening.

De provincie Utrecht werkt aan de Omgevingsvisie en -verordening. In maart 2020 hebben Gedeputeerde Staten de Ontwerp Omgevingsvisie, de Ontwerp Omgevingsverordening en het bijbehorende milieueffectrapport (planMER) vastgesteld. De terinzagelegging is - vanwege de coronacrisis en het uitstel van de Omgevingswet - uitgesteld tot na de zomer.

In de Omgevingsvisie worden de integrale langere termijnambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving van de provincie Utrecht vastgelegd. Met zeven beleidsthema's wil de provincie Utrecht richting geven aan de ontwikkeling en bescherming van hun gezonde en veilige leefomgeving. Eén van deze thema's is duurzame energie. Hierbij zijn de volgende ambities geformuleerd:

- 2050: de provincie Utrecht is klimaatneutraal.
- 2040: de provincie Utrecht is energieneutraal. De energievoorziening is afkomstig uit duurzame bronnen op het eigen grondgebied. Daarbij zijn de duurzame energiebronnen met oog voor de Utrechtse kwaliteiten gerealiseerd en draagt de inpassing ervan zo veel mogelijk bij aan andere doelen.
- 2030: de provincie Utrecht heeft samen met partners haar bijdrage geleverd in onder andere de Regionale Energiestrategieën om aan de afspraken in het nationale klimaatakkoord te voldoen.

De provincie geeft aan dat voor het behalen van de afspraken uit het nationale klimaatakkoord voor 2030 het toepassen van technologieën die nu voor handen zijn belangrijk zijn. De opgave voor de energietransitie is groot. Ze willen alle geschikte daken benutten voor

zonnepanelen. Met alleen kleinschalige opwek worden de afspraken echter niet gehaald. Grootschalige opwek via windturbines met een groot vermogen en zonnevelden is nodig.

Het plangebied van Zonnepark Wijkersloot is gelegen in het gebied 'Ruimte voor windenergie- en zonnevelden onder voorwaarden'. Binnen dit gebied geeft de provincie Utrecht ruimte voor een regionale en lokale afweging om tot een locatiekeuze van zonnevelden te komen. Hierbij stelt de provincie wel een aantal voorwaarden. In deze gebieden vindt de provincie het met een goed ontwerp en zorgvuldige locatiekeuze de realisatie van windenergie en/of zonnevelden ruimtelijk toelaatbaar. Bij de inpassing van grootschalige hernieuwbare energieopwekking moet worden aangesloten bij belangrijke structuren in het landschap, en bij voorkeur ook bij snel- en waterwegen. Daarnaast moeten de duurzame energiebronnen geconcentreerd worden, om spreiding in het landschap te voorkomen en om de energieinfrastructuur optimaal te benutten. En er geldt een opruimplicht wanneer de windturbines of zonnevelden niet meer gebruikt worden.

Toetsing

Het zonnepark ligt nabij belangrijke structuren in het landschap (o.a. het Amsterdam- Rijnkanaal). Door een goede landschappelijke inrichting tast het zonnepark hier de kernkwaliteiten van het landschap niet aan. Ook geldt er een opruimplicht na 30 jaar. De ontwikkeling van het zonnepark past eveneens binnen het ontwerp van de Omgevingsvisie – en Verordening van de Provincie Utrecht.

3.2.5 Regionale Energiestrategie

In 2019 is het nationaal Klimaatakkoord gesloten. Het is de Nederlandse uitwerking van de internationale klimaatafspraken van Parijs (2015). Nederland is opgedeeld in 30 energie-regio's op initiatief van gemeenten, provincies en waterschappen. Elke gemeente, provincie en ook hoogheemraadschap werkt op dit moment binnen deze regio's samen met stakeholders aan een Regionale Energiestrategie (RES). De RES is een instrument om gezamenlijk te komen tot keuzes voor de opwekking van duurzame elektriciteit, de warmtetransitie in de gebouwde omgeving en de daarvoor benodigde opslag en energie infrastructuur.

De gemeente Wijk bij Duurstede maakt deel uit van de Regio U16. Inmiddels heeft de U16 de ontwerp-Regionale Energiestrategie gepresenteerd. Als regio wil de U16 1,8 TWh (voor 2030) aan de nationale opgave m.b.t. duurzame energie bijdragen. Inschatting is dat 'zon-op-dak' 0,5 TWh kan opleveren. Ook lijkt circa 1 TWh aan zon-op-land voor 2030 haalbaar. Veel van de gemeenten zijn al bezig met concrete initiatieven hiertoe, waar het voorliggende zonnenveld ook onderdeel van uitmaakt. Ook is er ruimte voor initiatieven voor windenergie en wordt rekening gehouden met planuitval. Bij zonnevelden geldt met name focus voor meervoudig ruimtegebruik, ruimtelijke kwaliteit en een goede fasering. Er is rekening gehouden met het feit dat er in beleid van de gemeente Wijk bij Duurstede reeds 60 hectare aan beleidsruimte voor zonnevelden is opgenomen, waar het onderhavige plan onderdeel van uitmaakt.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Omgevingsvisie Kromme Rijngebied

De omgevingsvisie Kromme Rijngebied is door de gemeenteraden van Houten, Bunnik en Wijk bij Duurstede op 18 april 2017 vastgesteld. De visie is gericht op het buitengebied van de betreffende gemeentes: het Kromme Rijngebied.

In de visie wordt de ambitie uitgesproken om een gesloten energiesysteem te ontwikkelen waarbij opwekking en gebruik van energie in evenwicht is. Zonnecelvelden worden onderdeel van een maatwerk proces waarin de bestaande gebiedskwaliteit wordt meegenomen.

3.3.2 Beleidsplan Milieu en duurzaamheid 2016-2020

Het milieubeleidsplan is in samenwerking met de inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers opgesteld en vastgesteld in maart 2016. In het betreffende plan zijn de doelen en acties opgenomen voor de periode 2016-2020. De hoofddoelstelling is als volgt geformuleerd:

“Wijk bij Duurstede realiseert een schone, gezonde, veilige en duurzame leefomgeving op de korte, middellange en lange termijn. Wijk bij Duurstede streeft naar een samenleving -ook op lokaal niveau- die voorziet in de behoeften van de huidige generatie, zonder daarmee voor toekomstige generaties de mogelijkheid in gevaar te brengen om in hun behoeften te kunnen voorzien.”

Bij de verduurzamingsopgave speelt het opwekken van duurzame energie een belangrijke rol. Het opwekken van zonne-energie in veldopstelling is hier onderdeel van.

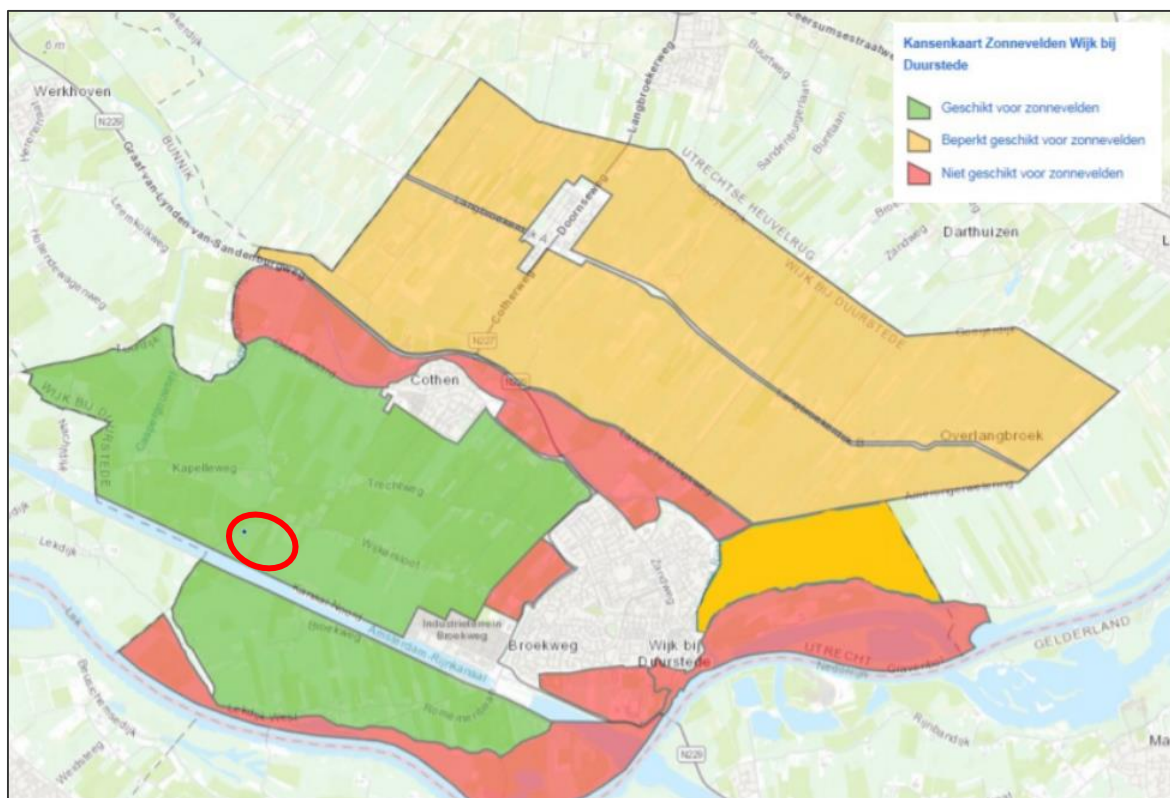
3.3.3 Beleidskader zonnevelden Wijk bij Duurstede

De gemeenteraad van Wijk bij Duurstede heeft op 3 december 2019 een digitaal beleidskader zonnevelden vastgesteld. Daarin staat:

“Steeds meer mensen kiezen voor zonne-energie. Het liefst op eigen dak maar dat lukt niet overal. Er is ook meer nodig om op een duurzame manier onze eigen energie op te wekken. Zonnevelden spelen hierbij een belangrijke rol.

De gemeente nodigt initiatiefnemers uit om plannen voor zonnevelden te maken en rekening te houden met de vele waarden en belangen in het buitengebied van Wijk bij Duurstede. Denk daarbij aan de belangen van inwoners, natuur en landschap, cultuurhistorie, archeologie, het agrarische karakter.”

Onderdeel hiervan is een kanskaart waarin gebieden zijn aangewezen waarop zonnevelden kansrijk zijn. Zie figuur 3.4.



Figuur 3.4

Uitsnede kanskaart Zonnevelden met globale aanduiding plangebied (rood omlijnd).

De beoogde locatie voor het Zonnepark Wijkersloot wordt geschikt geacht voor een zonnepark. In totaal mag er in de huidige raadsperiode maximaal 60 hectare aan zonneveld gerealiseerd worden, waarvan 11 ha is gereserveerd voor zonnepark Cothen.

Deelgebied Buitengebied Cothen geschikt

In het gebied ten westen van Wijk bij Duurstede en ten zuiden Cothen bevinden zich geschikte locaties voor zonnevelden. Het landschap is een combinatie van fruitboomgaarden en weilanden met open zicht. Er is echter sprake van goede landbouwgrond. De Groenewoudseweg, Wijkersloot, Dwarsdijk en Trechtweg in Cothen hebben grote waarde voor de geschiedenis van onze cultuur en landschap. Ten zuiden van Cothen is een grondwaterbeschermingsgebied waar rekening mee gehouden moet worden. Een zonneveld wordt bij voorkeur zoveel mogelijk tegen het Amsterdam-Rijnkanaal aan geplaatst.

In het gebied zijn de volgende voorwaarden van toepassing op zonnevelden:

- bij voorkeur ligt een zonneveld zo dicht mogelijk bij het Amsterdam-Rijnkanaal en/of industrie in totaal mag er in dit gebied voor 40 hectare aan zonnevelden worden geplaatst (richtlijn: maximaal 20 hectare per veld)
- behouden van de waarde voor cultuurgeschiedenis bij Groenewoudseweg, Wijkersloot, Dwarsdijk en Trechtweg
- rekening houden met grondwaterbeschermingsgebied
- natuurlijke glooiingen in het landschap mogen niet worden geëgaliseerd
- verkaveling volgen

Toetsing

Het projectgebied ligt in het, door de gemeente Wijk bij Duurstede, 'groene gebied'. Het projectgebied is kleiner dan de maximale 20 hectare (namelijk een uitbreiding van 2,3 hectare tot in totaal 15,4 hectare), ligt direct ten noorden van het Amsterdam-Rijnkanaal, ligt niet binnen een grondwaterbeschermingsgebied, volgt de verkaveling en de waarde voor cultuurgeschiedenis wordt behouden.

Voorwaarden hoogte

Onderstaande hoogten zijn bedoeld als richtlijn. De afweging per locatie is maatwerk:

- 1,5 – 3 meter hoog in een gebied zonder wijds/gewaardeerd uitzicht;
- 1,5 – 3 meter hoog kan toegestaan worden in geval van dubbel ruimtegebruik of op plekken naast hoogbouw, (fruit)boomgaarden, etc.;
- 1 – 1,5 meter hoog in een gebied met (wijds/gewaardeerd) uitzicht (zodat je er overheen kunt kijken);
- 0,5 – 1 meter hoog waar sprake is van uitzicht met hoge waarde / recreatieve route / buitenplaatsen / locaties direct aan doorgaande weg, etc.

Toetsing

De opstelling krijgt een maximale hoogte van 1,50 meter ten opzichte van het maaiveld.

Informatie die moet worden aangeleverd

De initiatiefnemer zorgt voor een ruimtelijke onderbouwing. Ook wordt een participatieplan aangeleverd. Gaat het om agrarische grond? Dan is overleg met andere agrariërs verplicht. Voor ten minste de volgende onderwerpen wordt beschreven wat de huidige kwaliteit is en wat de verwachte invloed is van het zonneveld. En ook welke maatregelen er worden genomen om negatieve invloed te minimaliseren, te compenseren en waar mogelijk te verbeteren. Informatie moet worden aangeleverd over:

- inpassing in het landschap (hoe gaat het eruit zien vanuit perspectief van bewoners en toeristen)
- natuurwaarden van het gebied (nulmeting voor flora & fauna)
- inventarisatie cultuurgeschiedenis
- waterhuishouding (waterpeil en afwatering)
- archeologie (nulmeting, waterpeil en doorboring)
- nulmeting bodemkwaliteit/samenstelling/toekomstige bodemfunctie
- milieuaspecten zoals straling, warmte, geluid
- overleg met andere agrariërs over kavelruil met als doel: zonneveld op gronden van lagere agrarische waarde
- overleg met omliggende agrariërs over andere afspraken zodat zij minimaal worden verstoord in hun (toekomstige) bedrijfsvoering
- beheerplan (afgestemd met omgeving)
- communicatieplan met als voorwaarde alle communicatie op B1 niveau
- mogelijkheid voor omwonenden en lokale bedrijven om mee te doen in het proces, financiering en uitvoering
- aantonen dat sloten niet worden gedempt (provinciaal beleid)
- aantonen dat de bodem niet wordt geëgaliseerd (zeker in het geval van cultuurhistorische landschappelijke waarden zoals stroomruggen)
- informatie over de herkomst van de financiering (wet Bibob)

Toetsing

In onderhavige ruimtelijke onderbouwing, en o.a. het separaat bijgevoegde landschappelijk inrichtingsplan en beheerplan en de 'Memo participatie Zonnepark Wijkersloot' laten zien, per aspect, wat de kwaliteit is, en wat de invloed van het zonnepark is. Al deze onderwerpen zijn besproken met gemeente, omwonenden, het Hoogheemraadschap, Rijkswaterstaat, Mooisticht en andere betrokken belangenorganisaties.

Wat betreft de hiervoor beschreven inhoudelijke aspecten past de uitbreiding van het Zonnepark Wijkersloot met 2,3 hectare tot in totaal 15,4 hectare binnen het Beleidskader Zonnevelden Wijk bij Duurstede. Zoals in de inleiding is verduidelijkt heeft het college van Wijk bij Duurstede op 14 april 2020 besloten om onder voorwaarden in te stemmen met het principeverzoek en in te stemmen met een zonnepark van maximaal 13,1 hectare. De gemeente heeft namelijk een grens aan de totale omvang van zonnevelden in het buitengebied van Wijk bij Duurstede (maximaal 60 hectare) gesteld voor de periode tot en met maart 2022. Indien de overige in behandeling zijnde zonneparken allemaal een omgevingsvergunning ontvangen is voor zonnepark Wijkersloot conform het Beleidskader nog 13,1 hectare 'beschikbaar'.

Omdat niet vast staat dat of en in welke omvang de overige potentiële zonneparken een aanvraag indienen en vergunning ontvangen en omdat de gemeente de verwachting heeft dat er meer hectare zonnepanelen noodzakelijk zijn om de gemeentelijke ambities op het gebied van energieneutraal te verwezenlijken heeft de gemeente in een later stadium toch aangegeven in principe open te staan voor een aanvraag van 15,4 hectare.

De uitbreiding met 2,3 hectare kan, afhankelijk van de aanvraag en vergunningverlening van de overige zonneparken, in strijd zijn met het Beleidskader Zonnevelden Wijk bij Duurstede. In het beleidskader is echter vermeld dat plafond van 60 hectare door de gemeenteraad onderbouwd kan worden aangepast. Indien blijkt dat voor onderhavige ontwikkeling het plafond wordt overschreden is een besluit door de gemeente noodzakelijk.

3.3.4 Coalitieakkoord gemeente Wijk bij Duurstede 2018-2022

In het coalitieakkoord Wijk bij Duurstede 2018-2022 hebben de fracties VVD, GroenLinks en PCG de belangrijkste opgaven, ambities en afspraken voor de coalitieperiode vastgelegd. Hierin wordt verwezen naar het Beleidsplan milieu en duurzaamheid waarin de ambitie om in 2030 klimaatneutraal te zijn is opgenomen. Onderdeel van de maatregelen is het gebruik van duurzame energiebronnen. Eén van de bijbehorende maatregelen is:

'We stimuleren lokale energieproductie. Waarbij we de komende jaren ruim baan willen maken voor het produceren van energie middels duurzame vormen als zonnewarmte, aardwarmte en duurzame bio-energie.'

Toetsing

Het geprojecteerde zonnepark sluit goed aan bij het coalitieakkoord gemeente Wijk bij Duurstede 2018-2020.

4 Milieuaspecten

4.1 Milieueffectrapportage

4.1.1 Algemeen

Een milieueffectrapportage (m.e.r.) is het in beeld brengen van de milieugevolgen van een besluit, voordat het besluit wordt genomen. Zo kan de overheid die het besluit neemt (het bevoegd gezag) de milieugevolgen bij haar afwegingen betrekken. Het doel van een m.e.r. is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over activiteiten met mogelijk belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu.

4.1.2 Beoordeling

Voor activiteiten die genoemd zijn in C- en D-lijst in de bijlage bij het Besluit m.e.r. dient te worden nagegaan of er sprake is van een project waarvoor een m.e.r.-beoordelingsbesluit moet worden genomen dan wel een MER moet worden opgesteld. Voor elke activiteit is een drempelwaarde opgenomen. Voor projecten of activiteiten die beneden de drempelwaarden vallen moet een toets worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten.

Om te kunnen beoordelen of bij een ruimtelijk plan een m.e.r. moet worden doorlopen, is het belangrijk om te weten welke activiteit(en) met het plan mogelijk gemaakt word(t)(en). De voorgenomen planontwikkeling voorziet in de realisatie van een zonnepark/zonneakker. Volgens de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State is voor zonneparken geen m.e.r.-beoordelingsbesluit nodig (Zie uitspraak ABRvS 14 augustus 2019, ECLI:NL:RVS:2019:2712). De aanleg van een zonnepark valt niet onder een van de categorieën in de C- en D-lijst van Besluit m.e.r.. Uit de uitspraak volgt dat een zonnepark niet als stedelijke ontwikkeling wordt gezien, ook niet als landinrichtingsproject en evenmin als industriële installatie bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water.

Het project is daarmee niet m.e.r.-plichtig. Hiervoor bestaat geen verplichting tot het maken van een milieueffectrapportage dan wel voor het opstellen van aanmeldnotie in het kader van een m.e.r. beoordeling

4.1.3 Conclusie

Een nadere toetsing in de vorm van een m.e.r.-beoordeling of milieueffectrapportage is niet noodzakelijk.

4.2 Verkeer en parkeren

4.2.1 Algemeen

Omdat een ruimtelijk project gevolgen kan hebben voor de parkeer- en verkeerssituatie in en rondom een plangebied, worden in het kader van een goede ruimtelijke ordening beide aspecten beoordeeld.

4.2.2 Beoordeling

Het zonnepark is bereikbaar vanaf de Wijkersloot en Hoeksedijk. De ontwikkeling tot een zonnepark brengt nauwelijks een verkeersaantrekkende werking met zich mee. De verkeers-aantrekkende werking is tweeledig. Enerzijds is er sprake van een beperkt aantal verkeersbewegingen naar het zonnepark die veroorzaakt worden door de aanleg en het onderhoud van de zonneweide. Daarnaast is er naar verwachting sprake van enkele verkeersbewegingen van en naar de geplande openbaar toegankelijke pluktuin aan de zijde van Hoeksedijk. Ten behoeve van de pluktuin worden er parkeerplekken en oplaadpunten voor elektrische fietsen gemaakt. Ook worden er 6 parkeerplaatsen voor auto's (incl. oplaadmogelijkheden) gerealiseerd.

4.2.3 Conclusie

Het aspect verkeer en parkeren vormt geen belemmering voor het voorgenomen zonnepark.

4.3 Luchtkwaliteit

4.3.1 Wettelijk kader

In de Wet milieubeheer (Wm) zijn kwaliteitseisen voor de buitenlucht opgenomen. In artikel 5.16 van de Wm is vastgelegd dat voor een plan dat 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdraagt aan de luchtkwaliteit, geen onderzoek inzake luchtkwaliteit hoeft te worden uitgevoerd en dat in dit geval het plan doorgang kan vinden. Het Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen bevatten criteria waarmee kan worden bepaald of een bepaald project wel of niet als 'in betekenende mate' moet worden beschouwd. NIBM-projecten kunnen - juridisch gezien - zonder toetsing aan de grenswaarden voor het aspect luchtkwaliteit uitgevoerd worden.

4.3.2 Beoordeling

Een zonnepark heeft geen emissies. Ook leidt een zonnepark niet tot een substantiële toename van verkeer. De verkeersaantrekkende werking van het plan is nagenoeg nihil. Het plan draagt daarom 'niet in betekenende mate' bij aan de luchtverontreiniging en hoeft daarom niet aan de luchtkwaliteitseisen te worden getoetst.

4.3.3 Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor het voorgenomen zonnepark.

4.4 Geluid

4.4.1 Wettelijk kader

Geluid beïnvloedt vaak de kwaliteit van de leef- en woonomgeving. De belangrijkste geluidbronnen die in het kader van de ruimtelijke ordening van belang zijn, zijn wegverkeer, railverkeer en bedrijven. De Wet geluidhinder kent voorkeursgrenswaarden waarbinnen een geluidgevoelige bestemming (zoals een woning) altijd kan worden gerealiseerd. Onder voorwaarden kan er een ontheffing van de voorkeursgrenswaarde worden verleend ('hogere waarde') tot aan een zekere maximale ontheffingswaarde. Bij een geluidbelasting boven de maximale ontheffingswaarde zijn geluidgevoelige bestemmingen niet toegestaan. Hierop kan een uitzondering worden gemaakt

indien er gebruik wordt gemaakt van 'dove gevels'. De grenswaarden zijn voor wegverkeer 48-63 dB, voor spoorweglawaai 55-68 dB en voor gezoneerde industrieterreinen 50-55 dB(A).

4.4.2 Beoordeling

Conform de het Activiteitenbesluit milieubeheer moet het zonnepark beschouwd worden als een type A-inrichting, waardoor er formeel geen noodzaak voor een akoestisch onderzoek bestaat.

De zonnepanelen produceren geen geluid. Dat geldt mogelijk wel voor de bijbehorende Transformatoren/omvormers, die op het moment dat de zonnepanelen elektriciteit genereren (enig) geluid produceren. In het kader van bedrijven en milieuzonering (zie paragraaf 4.6) is op voorhand te stellen dat het zonnepark geen geluidsbelasting veroorzaakt op de omliggende woningen. De transformatoren en omvormers worden op een ruime afstand (meer dan 200 meter) van de omliggende woningen geplaatst. Specifiek geluidsonderzoek is dan ook niet noodzakelijk. Uit het oogpunt van geluid zijn er geen belemmeringen en is het plan uitvoerbaar.

4.4.3 Conclusie

Het aspect geluid vormt geen belemmering voor het voorgenomen zonnepark.

4.5 Externe veiligheid

4.5.1 Toetsingskader

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) is bedoeld om mensen in de buurt van een bedrijf met gevaarlijke stoffen, of een gevaarlijke inrichting, te beschermen. Bij een omgevingsvergunning milieu of een ruimtelijk besluit rond zo'n bedrijf moet het bevoegd gezag rekening houden met veiligheidsafstanden ter bescherming van individuen (plaatsgebonden risico) en groepen personen (groepsrisico).

4.5.2 Beoordeling

Het zonnepark is geen kwetsbaar of bekend kwetsbaar object in de zin van het Bevi. Er zijn geen personen aanwezig. Een zonnepark is daarnaast ook geen risicobron of inrichting dat valt onder het Bevi. Er bevinden zich ook geen ondergrondse buisleidingen of hoogspanningsverbindingen in het plangebied waar rekening mee gehouden dient te worden. Het Amsterdam-Rijnkanaal is wel opgenomen in het aangewezen vaarwegennet voor gevaarlijke stoffen, het Basisnet Vaarwegen maar het zonnepark vormt geen risico voor de vaarweg.

Ten behoeve van de veiligheidsmaatregelen die zijn genomen in het kader van het zonnepark is de 'Beantwoording checklist Veiligheidsregio Zonnepark Wijkersloot' opgesteld. Voor de notitie wordt verwezen naar bijlage VI.

De voorgenomen ontwikkeling is uitvoerbaar op het gebied van externe veiligheid.

4.5.3 Conclusie

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor het voorgenomen zonnepark.

4.6 Bedrijven en milieuzonering

4.6.1 Algemeen

Onderdeel van een goede ruimtelijke ordening is het zorgen voor een goede milieuzonering: de overheid dient er op toe te zien dat er voldoende afstand in acht wordt genomen tussen enerzijds functies die hinder of gevaar veroorzaken (bijvoorbeeld bedrijven) en anderzijds functies die daar last van hebben (bijvoorbeeld woningen).

4.6.2 Beoordeling

Ten noorden van het plangebied zijn een aantal (bedrijfs)woningen gesitueerd, ten zuiden bevindt zich het Amsterdam Rijnkanaal. De oost en west kant van het plangebied grenzen aan agrarische gronden. Het voorliggende initiatief maakt geen nieuwe milieugevoelige functies mogelijk die invloed kunnen hebben op de omliggende functies. Zonneparken zijn daarnaast niet opgenomen in de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering'.

Onderdeel van het zonnepark is de realisatie van één inkoopstation/netaansluiting en een aantal trafostations (inverterstations). In totaal worden er 11 trafostations gerealiseerd. Wat betreft deze trafostations en het inkoopstation kan de vergelijking gemaakt worden met de in de VNG-Brochure opgenomen activiteit elektriciteitsdistributiebedrijven met een transformatorvermogen tot 10 MVA (zie ook ABRS 8 mei 2019, no. 201809430/1/A1). Het maatgevende hinderaspect betreft geluid en in het buitengebied geldt daarom een richtafstand van 30 meter. De trafostations worden op meer dan 200 meter afstand van de nabij gelegen woningen geplaatst. Zie onderstaand figuur 4.1. In bijlage VII zijn twee situatietekeningen opgenomen; één voor de aanvraag van 2,3 hectare en één voor het gehele zonnepark (13,1 + 2,3 ha). De woningen ondervinden geen hinder.



Figuur 4.1 Situatietekening met hierop aangegeven het inkoopstation en de trafostations (rood omlijnd)

4.6.3 Conclusie

Het milieuaspect bedrijven en milieuzonering vormt geen belemmering voor het voorgenomen zonnepark.

4.7 Lichtreflectie

4.7.1 Beoordeling

De huidige kwalitatieve zonnepanelen zijn zodanig ontworpen dat het opvallend licht maximaal wordt opgenomen. Daarenboven zijn de panelen voorzien van een anti-reflectieve coating waarbij de reflectie minimaal is. Als uitgangspunt is gehanteerd dat zonnepanelen maximaal 1,5 meter hoog (boven maaiveld) worden geplaatst met een hellingshoek van 10 graden.

Vanwege de beoogde opstellingsrichting van de zonnepanelen; een Zuid opstelling en een Oost-West opstelling ondervinden omwonenden geen hinder van lichtreflectie of schittering. Nabijgelegen woningen zijn aan de noordkant van het zonnepark gelegen en hebben hierdoor geen tot nauwelijks zicht op de panelen zelf. Vanaf het Amsterdam Rijnkanaal is het zonnepark nagenoeg niet waarneembaar. Het kanaal ligt 2 a 3 meter dieper dan het maaiveld. Daarnaast wordt er om de panelen een haag van 1.6 meter geplaatst. Vanwege de oriëntering van de zonnepanelen en de zonstand is het praktisch en theoretisch onmogelijk dat er voor de scheepvaart lichtreflectie optreedt. De scheepvaart ondervindt ook geen hinder van lichtreflectie op schittering.

Het zonnepark is op enkelen punten mogelijk wel waarneembaar van de openbare weg. Echter zowel de Hoeksedijk als de Wijkersloot zijn geen doorgaande wegen en worden met name gebruikt voor bestemmingsverkeer en kennen een lage verkeersintensiteit. Eventueel voorkomende schittering zal zeer beperkt zijn. Het zonlicht dat op de panelen valt wordt voor een groot deel door de panelen zelf opgenomen. Wanneer er sprake is van schittering dan komt dit vooral voor in de ochtend. Daarbij is de doorlooptijd van de schittering vaak maar van korte duur. Bij bijvoorbeeld wegen kan deze schittering hinderlijk zijn voor automobilisten, maar in veel gevallen valt het zonneveld niet binnen het perifere gezichtsveld van de automobilist waardoor de hinder gering is. Daarnaast is het achtergrondlicht van de zon feller dan de het licht van de reflectie van het zonnepaneel, waardoor de hinder van de schittering geringer wordt. Daarnaast wordt om de panelen een haag geplaatst die hoger is dan de maximale hoogte van de panelen.

4.7.2 Conclusie

Het aspect lichtreflectie vormt geen belemmering voor het voorgenomen zonnepark.

4.8 Water

4.8.1 Beleidskader

Besluit ruimtelijke ordening

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) moet in de toelichting op de ruimtelijke plannen een waterparagraaf worden opgenomen van de wijze waarop rekening is gehouden met de

gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie. In deze paragraaf wordt uiteengezet of en in welke mate het plan in kwestie gevolgen heeft voor de waterhuishouding (grondwater en het oppervlaktewater). De watertoets is een waarborg voor water in ruimtelijke plannen en besluiten. Waterhuishoudkundige doelstellingen worden daarbij expliciet en op een evenwichtige wijze in beschouwing genomen binnen deze ruimtelijke plannen en besluiten. De waterhuishouding wordt hierbij op een integrale wijze benaderd. Zowel het oppervlaktewater als het grondwater moeten dus (in samenhang) in beschouwing worden genomen. Daarbij gaat het naast de kwantiteit ook om de kwaliteit. De integrale benadering van waterhuishouding betekent ook dat de waterhuishouding moet worden benaderd in samenhang met andere beleidsvelden.

Nationaal Bestuursakkoord Water

In het Nationaal Bestuursakkoord Water worden de gezamenlijke uitgangspunten geformuleerd voor een integraal waterbeleid in de 21e eeuw. Het akkoord heeft als doel om in de periode tot 2015 de gevolgen van de zeespiegelstijging, bodemdaling en een veranderend klimaat aan te pakken. In het akkoord zijn afspraken tussen alle overheden gemaakt om te zorgen dat er in alle gebieden voldoende bergend vermogen is om neerslag op een adequate manier af te voeren. Hierbij wordt het principe van 'vasthouden - bergen - afvoeren' gevolgd. Water moet zo lang mogelijk worden vastgehouden of geborgen in het gebied waar het is gevallen, zodat een zo gelijkmatige en beheerste afvoer mogelijk is. De verantwoordelijkheid voor de te treffen waterhuishoudkundige maatregelen gericht op vasthouden, bergen en afvoeren van water ligt bij het waterschap (hoogheemraadschap).

Waterwet

In de Waterwet staat het watersysteem centraal en zijn de doelstellingen van het waterbeheer gericht op het duurzaam goed functioneren van het watersysteem. Om het beheer in de toekomst zo goed mogelijk vorm te geven en uit te voeren is van belang dat het huidige wettelijke instrumentarium wordt gestroomlijnd en gemoderniseerd. Daarbij staat integraal waterbeheer centraal. De Waterwet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater en verbetert de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening.

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

De Waterschapswet zegt in artikel 78 dat het waterschap verordeningen mag opstellen voor de 'behartiging van aan het waterschap opgedragen taken'. De planlocatie maakt deel uit van de Keur Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2018. In de keur is vastgelegd of een activiteit in het watersysteem, de bijbehorende beschermingszones en/of waterkeringen is toegestaan.

4.8.2 Beoordeling

Kenmerken van het watersysteem

De kenmerken van de watersystemen, zoals die voorkomen in het plangebied (en omgeving), kunnen het beste beschreven worden door een onderverdeling te maken in de soorten van water die in het gebied aanwezig zijn. De belangrijkste zijn: grondwater, oppervlaktewater en hemelwater.

Grondwater

Het plangebied ligt niet in een grondwaterbeschermings- en/of grondwaterwingebied.

Oppervlaktewater

In het plangebied zijn een aantal tertiaire en primaire watergangen aanwezig. Deze watergangen worden niet gedempt. Langs primaire watergangen ligt een onderhoudszone. Dit onderhoud wordt door het hoogheemraadschap uitgevoerd. De watergangen dienen vrijgehouden te worden van overhangende beplanting door de aangelande. De beschermingszone die bij de primaire watergang hoort dient beheerd te worden door de aangelande. De onderhoudsverplichting staat beschreven in de Leggernota oppervlaktewateren 2018. Tertiaire watergangen moeten worden beheerd door de aangelande.

Op een aantal punten moeten de kabels en leidingen onder een watergang door worden aangebracht. De aanleg hiervan vindt plaats in afstemming met het Hoogheemraadschap waarden.

In de toekomstige situatie wordt voorzien in oppervlaktewater. Er worden vijf natuurlijke waterpoelen aangelegd. De verder uitwerking hiervan wordt afgestemd met het Hoogheemraadschap.



Figuur 4.1

Uitsnede uit de leggerkaart 2018

Hemelwater

Hemelwater wordt ter plaatse in de grond geïnfiltreerd. Er is sprake van een beperkte toename van verharding. Binnen het plangebied worden 6 parkeerplaatsen, onderhoudspaden en een wandelpad gerealiseerd. De paden en parkeerplaatsen worden waterdoorlatend aangelegd. Onder de zonnepanelen wordt geen verharding aangebracht. De toename van het verhard oppervlakte blijft onder de 1.000 m² waarmee geen compensatie vereist is in de vorm van nieuw oppervlaktewater. Indien de toename meer dan 1.000m² bedraagt worden compenserende maatregelen getroffen.

Waterkeringen en veiligheid

Langs het Amsterdam Rijnkanaal ligt een indirect kerende primaire waterkering. In het bestemmingsplan 'Buitengebied 2015' is de waterkering aangemerkt met een dubbelbestemming 'Waterstaat – Waterkering'. Deze grond mag alleen worden gebruikt voor het in stand houden, het beheer, het onderhoud en de verbetering van de waterkering en bijbehorende voorzieningen zoals kunstwerken, dijksloten en andere waterstaatswerken. Op deze manier is de bescherming van de dijk gewaarborgd.

De beoogde uitbreiding van 2,3 hectare zonnepanelen wordt gedeeltelijk binnen de beschermingszone van het Amsterdam Rijnkanaal gerealiseerd (Rijkswaterstaatzone ligt 40 meter uit het waterlichaam). Rijkswaterstaat heeft tijdens vooroverleg aangegeven geen problemen te verwachten als het gaat om de heipalen (draagconstructie zonnepanelen) omdat de palen (profielen) niet dieper komen dan het peil in het Amsterdam-Rijnkanaal.

Ook worden er kabels aangelegd binnen de beschermingszone. Ten behoeve van het zonnepark worden 2 soorten bekabeling aangelegd: interne bekabeling voor het zonnepark zelf en externe bekabeling om het zonnepark te verbinden met een onderstation van Stedin in Wijk bij Duurstede of Houten. Het is nog onbekend hoe de aansluiting van de externe bekabeling door Stedin zal verlopen, Stedin zal hiervoor zelf later een Waterwetvergunningsaanvraag indienen.

Wat betreft de interne bekabeling wordt in ieder geval 1 kabeltracé aangelegd binnen beschermingszone, namelijk de kabel die het oostelijk deel en westelijk deel van het zonnepark met elkaar verbindt. Bij het beoogde tracé ligt de kabel op circa 15 meter afstand van de damwand van het Amsterdam Rijnkanaal. Rijkswaterstaat heeft aangegeven dat dit naar verwachting geen probleem is. Wel heeft Rijkswaterstaat aangegeven aanvullende afspraken te willen maken i.v.m. toekomstig groot onderhoud aan het kanaal / dijk.

Voor het aanbrengen van de heipalen van de zonnepanelen en de aanleg van het kabeltracé wordt een Waterwetvergunning aangevraagd.

Het zonnepark heeft geen nadelige gevolgen voor de waterkering.

4.8.3 Conclusie

Het aspect water vormt geen belemmering voor het voorgenomen zonnepark.

4.9 Ecologie

4.9.1 Wettelijk kader

De bescherming van natuur in Nederland is op te delen in gebied- en soortenbescherming. Gebiedsbescherming is vastgelegd in hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming en het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De NNN is een netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. Soortenbescherming is geregeld in hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming.

Gebiedsbescherming

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen aangewezen worden als Europese Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijngebieden (Natura 2000). De verplichtingen

uit de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden zijn in Nederland opgenomen in hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming. Op grond van deze wet is het verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitatten van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied als Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur). Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot frustratie van de natuurdoelen. Anders dan bij gebieds- en soortenbescherming is de status als Natuurnetwerk Nederland niet verankerd in de Wet natuurbescherming, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.

Soortenbescherming

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming bepalend. Soortenbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Er wordt onderscheid gemaakt tussen internationaal beschermde soorten en nationaal beschermde soorten. Van de nationaal beschermde soorten kan de beschermde status per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen aan (algemeen voorkomende) soorten. Het beschermingsregime is verschillend voor zowel de internationaal beschermde soorten (Vogel- en Habitatrichtlijn soorten) als de nationaal beschermde soorten.

Ook kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht, zowel voor soorten als hun (beschermde) leefgebied.

4.9.2 Beoordeling

In het kader van de realisatie van Zonnepark Wijkersloot is een natuurtoets uitgevoerd. (Bureau Waardenburg, Natuurtoets aanleg zonnepark Wijkersloot, Wijk bij Duurstede Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming en het Natuurnetwerk Nederland Eindrapport, 30 juli 2020). In bijlage VIII is het onderzoek opgenomen. Onderstaand zijn de bevindingen van de natuurtoets samengevat.

Gebiedsbescherming

Negatieve effecten op Natura 2000-gebieden als gevolg van stikstofemissie in de aanlegfase zijn uitgesloten op grond van een berekening in AERIUS Calculator 2019a. In de gebruiksfase is geen sprake van extra stikstofemissie. Gezien de aard en omvang van de voorgenomen ingreep en de afstand tot Natura 2000-gebieden, zijn ook andere effecten op Natura 2000-gebieden uitgesloten. Omdat er geen effecten zijn, is het uitgesloten dat er significante effecten zijn. Significante negatieve effecten op het NNN zijn uitgesloten bij de ruimtelijke inpassing van het zonnepark zoals voorzien.

Soortenbescherming

- Het plangebied is van betekenis als broed- en foerageergebied voor vogels en algemeen voorkomende soorten amfibieën en grondgebonden zoogdieren.
- Grond- en graafwerkzaamheden kunnen algemeen voorkomende amfibieën en grondgebonden zoogdieren van het 'Beschermingsregime andere soorten' treffen. Voor deze soorten geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en is dus geen ontheffing nodig.

- Het plangebied vormt onderdeel van het foerageergebied van de buizerd en de steenuil en mogelijk van de sperwer. Dit zijn soorten waarvan de nestplaats als jaarrond beschermd wordt beschouwd. De voorgenomen ingreep leidt tot verlies van foerageergebied. (Eventuele) negatieve effecten op de functionaliteit van nestplaatsen van de buizerd en de sperwer zijn uitgesloten.
- Negatieve effecten op de functionaliteit van nestplaatsen van de steenuil zijn uitgesloten, mits bij de concrete inrichting van het groen binnen 300 m van de nestplaatsen en het beheer rekening wordt gehouden met de biotoop-eisen van de steenuil. Om dit te waarborgen wordt de exacte inrichting / beheer van het groen nader uitgewerkt in een beheer- en inrichtingsplan in samenwerking met een ter zake deskundige op het gebied van steenuilen. Wat betreft concrete inrichtingsmaatregelen gaat het bijvoorbeeld om het creëren van overhoeken ('rommelhoekjes'), takkenrillen, houtstapels, composthopen en mesthopen, voldoende zit- en uitkijkposten, bijvoorbeeld door het aanbrengen van paaltjes en vooral waar deze maatregelen dan plaatsvinden. Het ontwerp van het zonnepark biedt de mogelijkheden om aan deze inrichtingsvoorwaarden te voldoen.
- Voor het vernietigen van nesten die in gebruik zijn en het verstoren van in gebruik zijnde nesten van vogels zodanig dat broedsels mislukken is geen ontheffing mogelijk. Het vernietigen en verstoren van in gebruik zijnde nesten moet worden voorkomen. Door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren kan het verstoren of vernietigen van nesten worden voorkomen. Ook door voorafgaande aan de werkzaamheden de percelen op in gebruik zijnde nesten te controleren en indien nodig het werk uit te stellen totdat de jongen uitgevlogen zijn, kan het verstoren of vernietigen van nesten worden voorkomen.
- Negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingreep op andere beschermde soorten dan hierboven genoemd zijn uitgesloten. Voor andere beschermde soorten heeft het plangebied namelijk geen (essentiële) betekenis.

4.9.3 Conclusie

Het aspect ecologie vormt geen belemmering voor het voorgenomen zonnepark.

4.10 Archeologie en cultuurhistorie

4.10.1 Algemeen

Archeologie

De Erfgoedwet bundelt bestaande wet- en regelgeving voor het behoud en beheer van cultureel erfgoed en archeologie in Nederland (voorheen de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (2007) en het Verdrag van Malta (1998)). Uitgangspunt van het verdrag is het archeologisch erfgoed zoveel mogelijk ter plekke te bewaren en beheermaatregelen te nemen om dit te bewerkstelligen. Het archeologische erfgoed bestaat uit voorwerpen, structuren, landschappelijke- en infrastructurele elementen die in de bodem bewaard zijn gebleven. Dit bodemarchief levert een bijdrage aan de cultuurhistorie van de stad en maakt de beleving van het verleden bovendien tastbaar. Om het bodemarchief beter te beschermen is het sindsdien verplicht om de mogelijke aanwezigheid van archeologische waarden te beoordelen.

Als behoud in de bodem geen optie is, dan worden archeologische resten opgegraven. De initiatiefnemer van een ruimtelijk plan dat bodemverstoring tot gevolg heeft, is verantwoordelijk voor de planologische en financiële inpassing van het archeologisch onderzoek. Een bouwplan

dient te voorzien in maatregelen om archeologische overblijfselen volgens de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie te documenteren en de informatie en vondsten te behouden.

Cultuurhistorie

Door de wijziging van artikel 3.1.6, tweede lid, onderdeel a van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) moeten naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten ook cultuur-historische waarden worden meegewogen bij het vaststellen van ruimtelijke plannen. Cultuurhistorie omvat vele aspecten zoals het archeologisch erfgoed, (archeologische) monumenten, landschappelijke elementen en structuren, stedenbouwkundige structuren en delen van de infrastructuur. Uitgangspunt bij ruimtelijke ontwikkelingen is om het binnen een gebied aanwezige cultuurhistorische erfgoed te behouden.

4.10.2 Beoordeling archeologie

Op een deel van het plangebied zijn de dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie 3' en 'Waarde - Archeologie 4' van toepassing. Deze gronden zijn mede bestemd voor het behoud en de bescherming van de in de grond aanwezige archeologische waarden. In de bijbehorende regels zijn omgevingsvergunningsplichten opgenomen voor het voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Voor Waarde-Archeologie 3 geldt dat een omgevingsvergunning niet is vereist indien het werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden betreffen, die:

- betrekking hebben op bodemingrepen met een diepte van maximaal 50 cm onder het bestaande maaiveld (ongeacht de oppervlakte);
- een oppervlakte van maximaal 500 m² hebben (ongeacht de diepte van bodemingrepen);
- betrekking hebben op gronden waarvan op basis van bij de gemeente beschikbare informatie of archeologisch onderzoek is aangetoond dat er zich geen archeologische waarden (meer) bevinden;

Voor Waarde Archeologie 4 geldt dat een omgevingsvergunning is niet vereist indien het werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden betreffen, die:

- betrekking hebben op bodemingrepen met een diepte van maximaal 100 cm onder het bestaande maaiveld (ongeacht de oppervlakte);
- een oppervlakte van maximaal 5000 m² hebben (ongeacht de diepte van bodemingrepen);
- betrekking hebben op gronden waarvan op basis van bij de gemeente beschikbare informatie of archeologisch onderzoek is aangetoond dat er zich geen archeologische waarden (meer) bevinden;

Ten behoeve van de realisatie van het zonnepark vinden verschillende werkzaamheden plaats. De zonnepanelen worden met stalen frames gemonteerd, die met stalen heipalen (waarschijnlijk H-profielen) zullen worden opgesteld. In dit stadium is nog geen geotechnisch onderzoek uitgevoerd, maar naar schatting zullen de heipaaltjes tot maximaal 3 m –mv worden geheid. Door het funderingsprincipe zal weinig tot geen grondroering plaatsvinden tijdens de bouw. De fundering van het inkoopstation met bemetering zal onderheid worden, maar ook hier geldt dat de heidiepte van de funderingspalen nog niet is vastgesteld. Verder wordt de bekabeling tussen de panelen onderling bovengronds aangelegd. Onder servicepaden en dergelijke wordt de bekabeling

ondergronds aangelegd. De zwaardere verbindingen tussen de velden/inverters zullen ondergronds worden gelegd. Deze ondergrondse verbindingen worden niet diep ingegraven (max 50 cm).

Hiervoor zal relatief gezien slechts een kleine oppervlakte worden ontgraven. Tussen het westelijk deel en het oostelijk deel van de panelenvelden zullen vijf poelen worden gegraven. Vier poelen aan de oostzijde van het westelijk deelgebied met twee grote panelenvelden en in direct ten westen van het oostelijke deelgebied met panelenvelden.

Door Laagland Archeologie is een onderzoek uitgevoerd (Laagland Archeologie, Inventariserend veldonderzoek - verkennende fase Zonnepark Wijkersloot, Wijk bij Duurstede, gemeente Wijk bij Duurstede (UT). juli 2020 versie 1.3). Voor het onderzoek wordt naar bijlage IX verwezen. Onderstaand wordt de samenvatting van het inventariserende veldonderzoek gegeven.

In de directe omgeving van het plangebied zijn veel archeologische resten aangetroffen. Ten noorden en ten westen van het plangebied zijn op de Houten stroomgordel diverse nederzettingsterreinen aangetroffen uit de IJzertijd en Romeinse tijd. In de 13e eeuw heeft op circa 500 meter ten noordwesten van het plangebied een kapel gestaan. Direct langs de Wijkersloot heeft een versterkt huis gestaan uit de Late Middeleeuwen, dat is 1877 is gesloopt. In het noordelijk deel van het plangebied zijn archeologische resten uit de Romeinse tijd-Vroege Middeleeuwen gevonden, daar waar ongeveer de Dwarsdijk stroomgordel dagzoomt. Omdat de Dwarsdijk stroomgordel overwegend onder een ca.1 meter dik pakket komafzettingen ligt zijn archeologische resten uit het Laat-Neolithicum tot Vroege Middeleeuwen vanaf die diepte te verwachten. Voor de onbekende crevasse in de zuidwesthoek van het plangebied geldt een soortgelijke archeologische verwachting. De archeologische verwachting in de rivierkomvlakte in het zuidwestelijk deel van het plangebied is overwegend laag. Het plangebied is waarschijnlijk in de Late Middeleeuwen ontgonnen, na de afdamming van de Kromme Rijn.

Op basis van het uitgevoerde booronderzoek is de kans groot dat het plangebied archeologische sporen bevat. Vanwege de diepte van potentiële archeologische niveaus is de archeologische verwachting vanaf het Neolithicum tot Vroege Middeleeuwen hoger voor niveaus ondieper dan 1 m –mv en laag als deze dieper liggen.

Verreweg het grootste deel van het zonnepark bestaat uit panelen die staan op H-profielen die in de bodem worden gedreven en uiterst beperkte bodemverstoring tot gevolg hebben. Deze bodemverstoring beschouwen worden als verwaarloosbaar voor wat betreft aantasting van een eventueel aanwezige vindplaats geacht. Voor de fundering van de zonnepanelen is er wat betreft het aspect archeologie geen belemmering.

In een aantal zones binnen het plangebied liggen potentiële archeologische niveaus op minder dan 50 cm diepte (ondiepe laklaag). Hoewel kabels en leidingen op een beperkte diepte worden aangelegd van minder dan 0,5 meter kunnen daarmee archeologische niveaus worden aangetast. Daarmee wordt in een deel van de kabelsleuven ook het mogelijke archeologische niveau bereikt. De trafo-stations worden alleen op palen gefundeerd waarbij de bodemingrepen minder dan 50 cm zijn. Hiervan zijn er slechts enkele ter plaatse van een mogelijke archeologische laag gepland.

In het onderzoek is aangegeven dat van een vervolgonderzoek kan worden afgezien als rekening wordt gehouden met de archeologische waarden. Naar aanleiding van dit advies treffen de initiatiefnemers van het Zonnepark de volgende maatregelen:

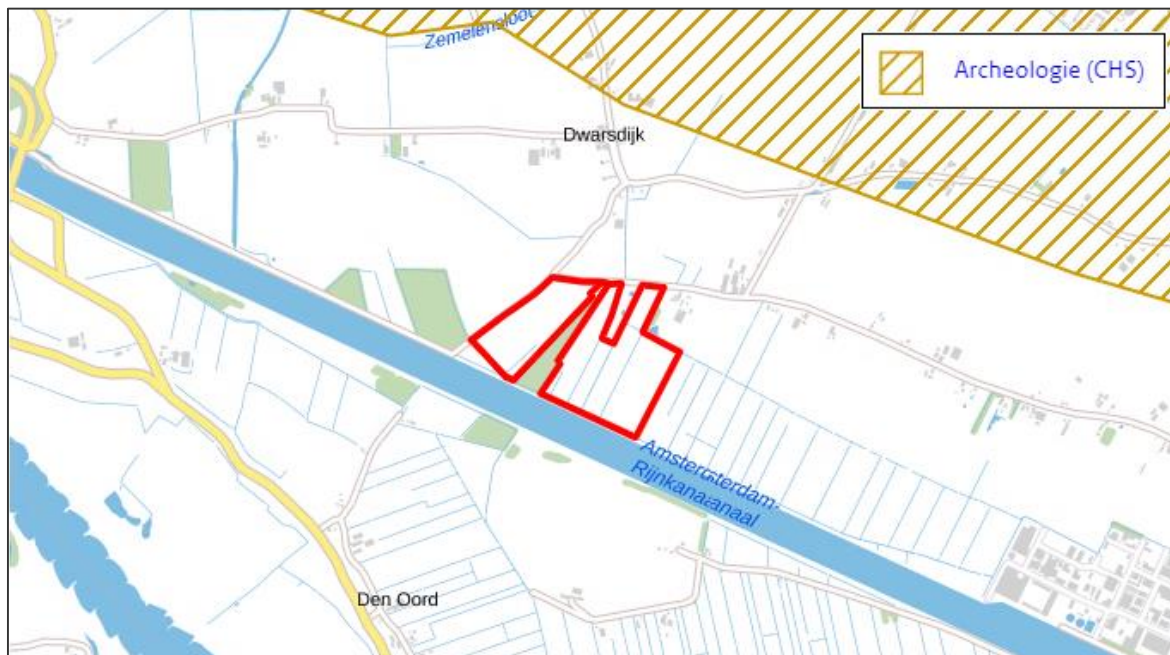
1. Het kabeltracé door het zonnepark is verlegd i.p.v. langs de sloten naar het zuiden, langs de paden. Hierdoor is er een kortere lengte door het gevoelige gebied.
2. Kabels worden zo ondiep mogelijk in de grond gelegd (<50cm)
3. Gedurende de werkzaamheden zal een archeoloog aanwezig zijn om te controleren op Archeologische vondsten. Mochten er toch vondsten gedaan worden, dan zullen de volgende mitigerende maatregelen worden toegepast:
 - Kabels worden nog minder diep of helemaal niet ingegraven
 - Het tracé wordt omgelegd om de locaties met vondsten te vermijden
4. Inverterstations kunnen geplaatst worden met zeer beperkte impact op de ondergrond, hiervoor zijn geen aanpassingen nodig.
5. De exacte locatie van de beoogde poelen zal bepaald worden in overleg met de archeoloog ter plaatste. De poelen kunnen over de gehele nieuwe te realiseren natuurstrook worden gerealiseerd, zodat de archeologische waarden geen belemmering vormen voor het plan.

Door bovengenoemde maatregelen te treffen kan gegarandeerd worden dat het plan geen negatieve effecten heeft op archeologische waarden.

Mochten bij graafwerkzaamheden onverhoopt toch archeologische resten worden aangetroffen, dan geldt conform de Erfgoedwet (art. 5.10) een meldingsplicht.

4.10.3 Beoordeling cultuurhistorie

In de provinciale ruimtelijke verordening heeft het plangebied geen cultuurhistorische aanduiding. Zie figuur 4.2.



Figuur 4.2

Uitsnede kaart provinciale ruimtelijke verordening met aanduiding plangebied (rood omkaderd).

4.10.4 Conclusie

De aspecten archeologie en cultuurhistorie vormen geen belemmering voor het voorgenomen zonnepark.

4.11 Bodem

4.11.1 Algemeen

In het kader van een 'goede ruimtelijke ordening' is het van belang om de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem in kaart te brengen. Duidelijk moet zijn of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het huidige of toekomstige gebruik van die bodem en hoe deze optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Uitgangspunt is dat de bodemkwaliteit door aanwezige bodemverontreiniging geen onaanvaardbaar risico oplevert voor de gebruikers van de bodem. Bovendien mag de bodemkwaliteit niet verslechteren door grondverzet (bijvoorbeeld graafwerkzaamheden). Dit is het zogenaamde stand still-beginsel.

4.11.2 Beoordeling

Het zonnepark wordt gevormd door bouwwerken, waar geen personen verblijven. Daarnaast zijn er geen grootschalige bodemingrepen aan de orde en wordt er geen grond afgevoerd. De realisatie van een zonnepark brengt niet direct risico's m.b.t. bodemvervuiling met zich mee.

Voor aanvang van de werkzaamheden wordt een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd om de nul-situatie vast te stellen. Na de beëindiging van de activiteiten wordt weer een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd om te controleren of geen nieuwe bodemverontreinigingen hebben plaatsgevonden. Het verkennend onderzoek wordt pas uitgevoerd vlak voor start bouw. Tussen nu en aanvang bouw kunnen er nog activiteiten op de grond plaatsvinden die effect hebben op de kwaliteit van de grond. Omdat er nog geen zekerheid is over de aanvang van de bouw wordt er dus in een latere fase getest.

De grond binnen het projectgebied wordt nu gebruikt als landbouwgrond. Het bodemleven is hierdoor minimaal. Na het uitvoeren van de werkzaamheden ter oprichting van het zonnepark wordt de bodem niet verder aangetast. Overigens zijn de werkzaamheden ook gering van diepte. Realisatie van een zonnepark met kruidenrijk grasland als vaste onderbegroeiing, een fruitboomgaard en nieuwe natuur kan op deze plek voor de komende decennia een stabiele situatie bieden waar geen chemicaliën (kunstmest of gewasbeschermingsmiddelen) worden toegepast. Dit biedt kansen voor verbetering van het bodemleven, de bodemstructuur, verbetering van het zelfreinigend vermogen en daarnaast extra habitat voor bestuivers en plaagbestrijders. Er zijn geen nadelige effecten voor de bodem te verwachten.

Gelet op voorgaande bevindingen wordt gesteld dat het aspect bodemkwaliteit geen probleem zal opleveren voor de ontwikkeling van een zonnepark.

In het gemeentelijke 'Beleidskader zonnevelden Wijk bij Duurstede' wordt aangegeven dat de bestaande bodemkwaliteit minimaal behouden of verbeterd moet worden met aandacht voor uitloggen van materialen. De kwaliteit van de gronden waarop de zonnevelden zijn beoogd is op dit moment niet optimaal en op sommige stukken tamelijk slecht. Het is erg nat en de historische structuur (structuur van bollingen en greppels) belemmeren een efficiënt gebruik. Met naburige boeren hebben de initiatiefnemers overleg gevoerd over het plan. Hieruit blijkt dat belemmering

van bedrijfsvoering voor naastgelegen agrariërs niet aan de orde is. Verder worden bij toekomstige schoonmaakwerkzaamheden uitsluitend biologisch afbreekbare schoonmaakmiddelen gebruikt.

4.11.3 Conclusie

Het aspect bodem vormt geen belemmering voor het voorgenomen zonnepark.

5 Uitvoerbaarheid

5.1 Algemeen

Bij de uitvoering van een plan wordt in zijn algemeenheid onderscheidt gemaakt tussen de economische en de maatschappelijke uitvoerbaarheid. Bij de eerste gaat het om de kosten en andere economische aspecten die met de verwezenlijking van het plan samenhangen. Bij het tweede gaat het er om hoe de verwezenlijking door de maatschappij (overheid en burgers samen) wordt gedragen.

5.2 Economische uitvoerbaarheid

5.2.1 Financiële uitvoerbaarheid

De ontwikkeling van Zonnepark Wijkersloot B.V. betreft een particulier initiatief op gronden die in particulier eigendom zijn. Na realisatie blijven de gronden in particulier bezit. De kosten die gepaard gaan met de bijbehorende uitvoeringskosten zijn voor rekening van de initiatiefnemer. De kosten voor het opstellen van deze ruimtelijke onderbouwing zijn eveneens voor rekening van de initiatiefnemer. De kosten van de ruimtelijk-juridische procedure worden door middel van leges verrekend met de initiatiefnemer. Het project is hiermee vanuit gemeentelijk perspectief financieel en economisch uitvoerbaar.

5.2.2 Planschade

Artikel 6.1 van de Wro biedt de grondslag voor de vergoeding van zogenoemde 'planschade'. Deze vergoeding wordt in beginsel toegekend door het besluitvormend orgaan aan degene die waardevermindering van onroerend goed ondervindt door het besluit om van het bestemmingsplan af te wijken. Artikel 6.4 onder a van de Wro bepaalt dat de gemeente de mogelijkheid heeft om een met een initiatiefnemer van een plan (degene die om het besluit om van het bestemmingsplan af te wijken verzoekt) een overeenkomst te sluiten. Ook in dit geval is de initiatiefnemer bereid een overeenkomst te sluiten waarin is opgenomen dat eventuele planschade voor rekening van de initiatiefnemer is. Hiermee wordt het risico op planschade voor de gemeente afgedekt. Een aanvraag voor een tegemoetkoming in schade ten gevolge van de verleende omgevingsvergunning, kan bij het college van burgemeester en wethouders worden ingediend binnen de periode van 5 jaar na het onherroepelijk worden van deze omgevingsvergunning. In het verleden is planschade geen belemmering gebleken voor de ontwikkeling van zonneparken.

5.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

5.3.1 Overleg

Op grond van de artikelen 6.18 Bor en 3.1.1. Bro wordt over een projectoverleg gepleegd met de besturen van betrokken gemeenten en waterschappen en met die diensten van de provincie en het Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn. De ruimtelijke onderbouwing wordt voorgelegd aan de Provincie, het Waterschap, Rijkswaterstaat en naburige gemeenten.

5.3.2 Plan(vormings)proces

De ruimtelijke onderbouwing wordt gelijktijdig met de omgevingsvergunning voor de activiteit 'handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening' ter inzage gelegd. Gedurende de ter inzage termijn van 6 weken wordt eenieder in de gelegenheid gesteld schriftelijke en/of mondelinge zienswijzen te geven op het ontwerp van de omgevingsvergunning.

5.3.3 Betrokkenheid omwonenden en andere belanghebbenden

Omgevingsproces

De initiatiefnemers hebben de omwonenden en andere belanghebbenden zorgvuldig geïnformeerd over het plan. Gedurende het proces zijn diverse keukentafelgesprekken gevoerd met direct omwonenden, er zijn 2 inloopavonden gehouden. Zo veel mogelijk is rekening gehouden met de wensen van omwonenden en andere belanghebbenden.

Er zijn ook gesprekken gevoerd met diverse instanties en belangenorganisaties, zoals de landschapscoördinator, Mooisticht, NVMW – Groenberaad, de veiligheidsdienst en Rijkswaterstaat.

Het plan voor zonnepark Wijkersloot is in goede afstemming met deze partijen tot stand gekomen. Er is veel tijd en aandacht besteed aan de burens van het project. In de 'Memo participatie Zonnepark Wijkersloot' 'is uitgebreid weergegeven hoe het omgevingsproces is vormgegeven, met welke partijen is gesproken, en wat de resultaten zijn geweest. Voor een uitgebreide beschrijving van het omgevingsproces wordt verwezen naar bijlage X.

Financiële participatie

Zonnepark Wijkersloot geeft omwonenden en andere inwoners van de gemeente de mogelijkheid te participeren en te profiteren. Het Zonnepark Wijkersloot is hiervoor een samenwerking aangegaan met de EWEC. Dit is een lokale energiecoöperatie voor Cothen, Langbroek en Wijk bij Duurstede, die als missie heeft om als collectief 100 % duurzame energie lokaal te produceren en te leveren in onze eigen regio. Gezamenlijk willen het Zonnepark en de EWC financiële participatie mogelijk maken voor inwoners uit Wijk bij Duurstede en de energietransitie te versnellen.

Dit wordt vormgegeven door middel van een obligatielening waarmee een deel van het voor de financiering van het Zonnepark benodigde bedrag kan worden opgehaald onder de leden van EWEC en de lokale gemeenschap, zodat inwoners kunnen investeren in het Zonnepark. De obligaties hebben een verwacht rendement van 4% voor leden van de EWEC woonachtig in Wijk bij Duurstede en 3,5% voor niet leden. Daarnaast krijgen leden van EWEC voorrang om aan de Obligatielening mee te doen.

Ook levert het Zonnepark Wijkersloot een bijdrage aan een gebiedsfonds ter hoogte van 0,25 EUR/MWh (ca. 5.000 EUR/jaar). Dit bedrag zal betaald worden aan EWEC, waarbij EWEC de verplichting heeft om te investeren in laadpalen (inclusief de bijbehorende infrastructuur) in de gemeente Wijk bij Duurstede.

6 Conclusie

De gewenste ontwikkeling van Zonnepark Wijkersloot is strijdig met de voorschriften van het bestemmingsplan 'Buitengebied 2015'. Het beoogde gebruik en de beoogde bebouwing ten behoeve van het zonnepark zijn niet toegestaan binnen de geldende bestemming 'Agrarisch'. Het vigerend bestemmingsplan biedt geen afwijkings- of wijzigingsmogelijkheden waarmee het initiatief kan worden toegestaan. Door het verlenen van een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, kan het initiatief mogelijk worden gemaakt.

In voorliggende onderbouwing is verduidelijkt waarom tegen de voorgenomen ontwikkeling uit ruimtelijk en stedenbouwkundig oogpunt geen bezwaren bestaan. Zonnepark Wijkersloot past ruimtelijk-functioneel binnen de omgeving. Daarnaast bestaan er buiten de strijdigheid met de vigerende bestemmingsplannen, gezien de aard en schaal van het initiatief, vanuit vigerend beleid geen belemmeringen. De ontwikkeling van een zonnepark draagt bij aan de nationale, provinciale en gemeentelijke energiedoelstellingen. De ontwikkeling wordt niet belemmerd door aanwezige, storende milieuaspecten of doordat hinder veroorzaakt wordt op de omgeving. Omliggende functies ervaren eveneens geen overlast van de ontwikkeling. Er wordt geen schade toegebracht aan de omringende natuur- of landschapselementen en -structuren. Het zonnepark wordt dusdanig ingericht dat natuurwaarden worden versterkt.

De realisatie van Zonnepark Wijkersloot is vanuit ruimtelijk oogpunt niet bezwaarlijk en is niet in strijd met een goede ruimtelijke ordening.

LBP|SIGHT BV



T. (Thijs) van Zonsbeek BSc



M.I. (Meriël) Huizer MSc

Bijlage I

Besluit op principeverzoek

Bijlage II

Landschappelijk inrichtingsplan

Bijlage III
Beheerplan

Bijlage IV

Verklaringen vitaliteit melkveebedrijf

Bijlage V

Verklaring landeigenaren instemming zonnepanelen op eigendom

Bijlage VI

Beantwoording checklist Veiligheidsregio Zonnepark Wijkersloot

Bijlage VII

Technische situatietekening

Bijlage VIII
Natuurtoets

Bijlage IX

Inventariserend archeologisch onderzoek

Bijlage X

Memo Participatieproces